

TRANSCRIPT VAN DE FINANCIËLE AUDITCOMMISSIE VAN PROVINCIALE STATEN UTRECHT
d.d.

Voorzitter: Mw. S. Kennedy-Doornbos

Woordvoerders: Dhr. Boerland (BBB), Dhr. El Hamdaoui (GroenLinks), Dhr. Janssen (VVD), Mw. de Widt (D66), Dhr. Koren (CDA), Dhr. Adriani (PvdA), Dhr. Travaille (Partij voor de Dieren), Mw. Kooij (ChristenUnie), Mw. Blekxtoon (Volt), Dhr. de Hartog (Forum voor Democratie), Mw. Hoek (50PLUS)

Van ambtelijke zijde aanwezig: Mw. Beugeldijk (Griffier), Dhr. Nellestijn (Secretaris), Dhr. Luiks (Concerncontroller), dhr. van Someren (accountant, PwC), Dhr. Dull (accountant, PwC)

Namens het College van GS: Dhr. Bakker

Opening en algemeen

1. Opening

De voorzitter: Van harte welkom op deze vergadering van de Financiële Audit Commissie, de eerste weer na de zomervakantie. Ik hoop dat jullie allemaal uit hebben mogen rusten tijdens zomervakantie en hier weer fris aanwezig zijn. Welkom aan onze accountant, de heer Niels van Someren en ook Sytse Jan Dul, hier aanwezig, welkom bij de vergadering. De heer Imran El Hamdaoui is digitaal aanwezig. Alle anderen zijn hier fysiek aanwezig. Els Kooij van de ChristenUnie voor het eerst in deze samenstelling binnen de FAC, van harte welkom.

2. Vaststellen agenda

De voorzitter: Dan hebben we de opening nu gehad. De vaststelling van de agenda. Zijn er nog opmerkingen? Er is niets binnengekomen, geen agenderingsverzoek, agenderingsmoties of actuele vragen. Dus kunnen wij de agenda vaststellen zoals die nu voorligt? Ja.

3. Mededelingen

De voorzitter: Dan gaan we naar de mededelingen. De gedeputeerde heeft twee mededelingen voor ons, dus ik wil Has Bakker nu als eerste het woord geven.

Gedeputeerde Bakker: Dank u wel, voorzitter. Inderdaad twee mededelingen. De eerste gaat over het Traject Financieel Duurzaam Evenwicht. Ik dacht, het is goed om even aan te kondigen, ook naar aanleiding van veler verzoek in de ... Hier in deze commissie, dat wij 6 november een strategische sessie organiseren en ... Waar wij u met plezier voor uitnodigen. Tijdens die sessie gaan wij kijken naar het rapport, de update van de groeispiong. Gaan wij daar eens even goed induiken, hoe ziet dat er nou uit? Wat zit daar in? Wat zit er ook nog niet in? Maar kijken wij ook uit om daarom eigenlijk een begin te maken met het financiële beeld voor de middellange termijn, zoals daar ook een aantal keer om is verzocht, de genomen beslissingen, welke ontwikkelingen komen er in de toekomst aan en ook een eerste toets en verkenning met elkaar gaan doen

van, aan welke knoppen moet je dan vervolgens ook ... Kan je draaien, moet je misschien wel draaien? Het is een eerste tussenproduct, zal uiteindelijk uitmonden bij de kadernota die eraan zit te komen. Maar dat traject is niet, zou ik willen zeggen, natuurlijk niet in een paar maanden klaar. Dat is iets wat langer aandacht zal hebben. Maar in ieder geval, we werken toen naar een eerste moment bij de kadernota. Maar in ieder geval de 6 november nodigen we u met plezier voor uit. Ik hoop dat het ook lukt om de niet-financiële co... Een paar niet-financiële collega's mee te nemen, omdat het ook over andere domeinen natuurlijk gaat. Dat was de mededeling.

De voorzitter: Daar heb ik eigenlijk al direct een vraag die aansluit op deze eerste mededeling van u. Want we willen graag die strategische sessie voorbereiden samen met de commissie, de FAC en de BEC die daar samen om hebben gevraagd, om deze sessie te plannen. Er is een ... Die strategische sessie wordt op dit moment al voorbereid, maar we willen uit elke commissie eigenlijk twee leden vragen om mee te denken om deze strategische sessie voor te bereiden. Want het is namelijk onderdeel van de langetermijnagenda van de Staten. Daarom willen we u daar meer bij betrekken. Wie uit de commissie FAC, welke twee leden zouden graag mee willen denken aan de voorbereiding ... Bij de voorbereiding voor deze sessie? Mevrouw De Widt en mijnheer De Hartog. Lijkt mij goed als het iemand is uit oppositie en iemand uit coalitie. Dus dan zou ik graag deze twee namen willen noteren. Mee eens? Dan wil ik u graag de ruimte geven voor uw tweede opmerking, mededeling.

Gedeputeerde Bakker: Fijn dat er ook vanuit de commissie wordt meegedacht. Het tweede gaat over het schema van de P&C-cyclus voor volgend jaar. U heeft met elkaar uw kalender vastgesteld. Die hebben wij ontvangen en wij zijn in het licht van de commissie Janssen natuurlijk gaan kijken, wat moet dan wanneer allemaal gaan plaatsvinden aankomend jaar? En dan ... Daar gaan we u nog heel netjes een Statenbrief over sturen, maar ik dacht, ik ga het moment even gebruiken om even van u even wat input te krijgen. Want wij komen tegen een tweetal uitdagingen aan of in ieder geval keuzes die er gemaakt moeten worden, waarbij ik graag zou horen, hoe staat u daarin? Eentje gaat over de jaarstukken. We hebben afgesproken, 2024, twee weken eerder, 2025, nog weer twee weken eerder. Dan hebben we in totaal die vier weken gehaald. Maar er is in mei geen Statenvergadering. Dat zou betekenen dat de jaarstukken, als wij die 15 april naar u toesturen, en de kadernota die daarna komt, dat deze allebei in de vergadering van, als ik even uit mijn hoofd zeg, 4 juni gaan plaatsvinden. Dat was, zeg ik ook dan maar weer even het woord, natuurlijk niet uw wens, want u zei, dat willen wij een cyclisch eerder doen. U gaat natuurlijk over ... Dat schema staat vast. Maar of we zeggen, we sturen het en het enige ... En ze komen voor deze keer nog allebei in de junivergadering. Overigens voor de ... Voor het volgend jaar is er zo'n zelfde uitdaging, want ook al sturen wij het 1 april en er is in mei geen PS-vergadering, dan komen we alsnog in die junivergadering uit. Of, maar dat ... Maar het maakt ons niet uit, zeg ik er maar even bij. Of u zou kunnen zeggen, we schuiven de kadernota naar de laatste vergadering voor het zomerreces. Als u dat voornemens bent, ik weet helemaal niet of u dat wilt, maar het is iets waar we vandaag ook echt even op hebben zitten kauwen, het is fijn omdat in ieder geval even te weten. Nogmaals, dat gaan we allemaal netjes opschrijven in de Statenbrief. Maar dat is één, de jaarstukken. Twee gaat over de Najaarsnota. Daarvan hebben wij gezegd in de zienswijze van GS op de commissie Janssen dat wij deze in de eerste, en als dat echt niet lukt, de tweede GS-vergadering na het zomerreces, dat we die vaststellen en daarna direct aan u toezenden. Als wij uitgaan van de behandeling van de Najaarsnota in oktober conform de commissie Janssen, dan zal de Najaarsnota al op 8 juli, de laatste vergadering door GS moeten vastgesteld. Dat is niet haalbaar, als we willen werken met een peildatum van 30 juni, zoals de wens is. We hebben even zitten kauwen, ook daar eigenlijk een paar opties. Wat we kunnen doen, is dat we kiezen toch voor een eerdere peildatum, en ik zeg daar maar bij, dat wordt dan of 30 juni of eventueel 30 mei. Maar het gaat hier in die Najaarsnota heel duidelijk om die eindejaarsprognose. Wat verwacht je aan het einde uit te hebben gegeven op basis van die

eerste maanden? Die kunnen we hanteren en dan kan het op 1 oktober ... Dan kunnen wij de ... Dan kunnen we hem op tijd aanbieden en bespreken. Of u zegt, die 30 juni is voor ons een belangrijke. Maar dat betekent dat de Najaarsnota, sorry, voorzitter, ik ben bijna klaar, in de PS-vergadering van november komt. Dat wordt dan weer gelijk met de begroting. Beide heeft voordelen, beide heeft nadelen. Maar u helpt als u daar even wat richting in geeft.

De voorzitter: Dan wil ik als eerste het woord geven aan de heer Adriani.

De heer Adriani: Voorzitter, ik zit hier toch wel een beetje met stijgende verbazing naar te luisteren, want dit is precies waar de commissie Janssen het langste over ge... Nagedacht heeft, over, hoe moet dat nou, wat is een haalbare peildatum, hoe zitten we er nog op tijd in? Het is ook het meest besproken onderwerp met de ambtelijke advisering die we hebben gehad. Het is in de organisatie gecheckt en gedubbelcheckt dat het zou kunnen. Het heeft niet in uw zienswijze staan, voor zover ik me kan herinneren, dat het bij nader inzien toch niet kon. Dan komt u nu in de mededelingensfeer met dit verhaal. Dat vind ik toch wel heel erg verbazingwekkend.

De voorzitter: Zijn er anderen die hier iets over willen zeggen, in aansluiting op wat de heer Adriani zegt? Mijnheer Koren.

De heer Koren: Ik ben het met de heer Adriani eens. Het eerste punt vroeg ik me wel even af, dat is volgens mij een gevolg van de gewijzigde cycli. Want we zaten natuurlijk in zes weken en die is nu vijf weken en daarom zou die nu wel in juni vallen. Dus dat wisten wij natuurlijk nog niet in de commissie Janssen, dus dan moeten we even kijken hoe we daarmee omgaan. Maar dat is volgens mij de reden dan.

De voorzitter: Mijnheer Janssen.

De heer Janssen: Ik zit inderdaad even in aansluiting op beide sprekers. Zit ik ook nog even af te vragen, we krijgen die brief nog? Ik denk dat het goed is om ook even met het presidium te kijken wat er mogelijk is in het vergaderschema, maar ik begrijp dat dat ook een rampvol zit. Dus dit zijn een beetje ... Het is even oefenen. Maar ik wil toch even voor de zekerheid checken, het twee weken eerder opleveren van die jaarstukken, dat gaat wel lukken? Tenzij de accountant iets geks gaat doen, maar daar houden we geen rekening mee.

De voorzitter: Ik denk alsnog, ook al wordt die Statenbrief misschien door ... Nog door ons besproken, alsnog wil onze gedeputeerde ook onze inbreng. Er zijn twee hele duidelijke vragen die nu voorliggen. Dus de eerste is ... Ik wil u wel even het woord geven om nog uit te leggen van, hoe kan het dat het eerst wel haalbaar leek en nu niet meer haalbaar is? Dat is misschien toch nog even een vraag die eerst beantwoord moet worden. Dan wil ik die twee vragen nog even aan u voorleggen, aan de FAC.

Gedeputeerde Bakker: Voor ... Dus over de jaarstukken. De heer Janssen vroeg daarvan, is dat haalbaar? Ja, dat is zo. Dus we hebben gezegd, die twee weken en het jaar daarna ook de twee weken. We moeten ons ook realiseren dat er daarna ook een nieuwe accountant start, wat veel energie zal vragen. Maar, ja, dat is zo en dat maakt, de heer Koren zegt dat inderdaad terecht, dat heeft, als wij even door zitten te kijken, en ik begrijp dat dat vandaag ook is gebeurd, dan heeft daar veel mee te maken met die vijf weken-cyclus en dat daar af en toe ook geen PS-vergadering is dan wel dat de behandeling heel lastig is. Dat is met die Najaarsnota net zo. Bij mijn weten, ik ben natuurlijk niet bij alle ... Niet bij iedere keer aangesloten dat dit behandeld is, maar is ook dit punt natuurlijk ook wel onderwerp van gesprek geweest. In ieder geval weet ik in het staatje en ook vanuit de zienswijze vanuit GS is daar ook op ... Wel op gereageerd, met dat het een lastige situatie is om dat te

halen. Dan is dat schema daarin heel vormend, zeg ik ook tegen de heer Adriani, wanneer dat moment of dat dan nog wel lukt of niet lukt. Ik vind het ook lastig, dus ik ... Het is ook niet een ... Wij hebben echt ons geprobeerd te squeezezen, hoe is het mogelijk? Maar u heeft ... U wilt ook de termijnen doorlopen die er staan voor die bepaalde stukken. Dus ik kan het helaas even voor nu niet mooier maken dan het is. Maar misschien de heer Janssen ... Wij staan er zeer veel open om ook met het presidium en andere partijen even te kijken, wat is wel mogelijk en hoe gaan we de afspraken ook gewoon halen over en weer?

De voorzitter: Mijnheer De Hartog.

De heer De Hartog: Dank u wel, voorzitter. Ik sluit me aan bij de vorige spreker sowieso. Maar volgens mij is het ook gewoon een PS-besluit geweest, het commissie Janssen-verhaal. Is er ... Het lijkt mij dat ... Of misschien kijk ik er te simpel naar, maar het zal best complex zijn en best een uitdaging, maar er moet toch een manier zijn om dit gewoon te kunnen halen? De afspraken die we gemaakt, en we hebben er inderdaad uitvoerig over gesproken in de commissie, het moet toch haalbaar zijn? Ja, we hebben nu een cyclus van vijf weken, maar er moet toch ergens wel een weekje heen en weer geschoven kunnen worden om dit uiteindelijk wel te halen? Want het hele doel inderdaad daarvan was om het behapbaarder te maken qua besprekingen. Als we twee grote financiële stukken in één vergadering, volgens mij zitten we daar echt niet op te wachten. Daarom hadden we die commissie.

De voorzitter: Mevrouw Blekxtoon.

Mevrouw Blekxtoon: Ook ik sluit me aan bij vorige sprekers hierover. Ik heb twee vragen. Is die vergaderkalender al besloten, of is hij alleen nog maar besproken in het presidium? En tweede vraag is, zou die Statenbrief meteen ter bespreking staan of moeten we die dan ook weer op de agenda plaatsen?

De voorzitter: Het presidium heeft besloten over het vaststellen van de vergaderkalender, dus dat vergaderschema is al vastgesteld. Mevrouw Blekxtoon.

Mevrouw Blekxtoon: Is dat dan al gedeeld met ons op een of andere manier?

De voorzitter: Ga ik even naast mij kijken. In het Statenportaal staat het vergaderschema. De tweede vraag laat ik aan u. Vroeg ik ook me even af. Wat was uw tweede vraag ook alweer, mevrouw Blekxtoon?

Gedeputeerde Bakker: Mevrouw Blekxtoon, kunt u mij nog helpen wat uw tweede ... Wat uw andere vraag ook alweer was? Sorry.

Mevrouw Blekxtoon: Of de Statenbrief ter bespreking op de agenda komt direct, of dat we die nog moeten agenderen.

De voorzitter: Een Statenbrief die kan dan geagendeerd worden als meer dan drie partijen een agenderingsvoorstel doen. Zo zal het op de agenda staan. Als u nu al aangeeft dat u het ter bespreking wilt aanbieden, op de agenda wilt plaatsen, dan kan dat ook direct gedaan worden. Dan wordt het hier ... Ik zie al meer dan drie knikjes, dus meerdere partijen willen het graag direct ook bespreken. De Statenbrief wordt dan in de FAC, de commissie FAC geagendeerd, ter bespreking. Wanneer ontvangen wij die Statenbrief? Maar er zijn nog steeds een paar vragen die natuurlijk nog niet ... We hebben nog geen richting gegeven aan de vragen die onze gedeputeerde heeft gesteld. Zal ik die eerst nog eventjes ter bespreking in de commissie voorleggen? De eerste vraag is, de jaarstukken kunnen 15 april toegestuurd worden, maar dan zou de kadernota en de

jaarstukken zouden allebei op 4 november besproken kunnen worden. Of de kadernota kan verplaatst worden naar de laatste vergadering voor het zomerreces. Dan kan het wel uit elkaar gehaald worden. Wat is uw voorkeur? Dat is de eerste vraag. Zei ik 4 ... Ja, juni. Excuses. Dus, de eerste vraag is, zowel de kadernota als de jaarstukken op 4 juni. Of de kadernota naar de laatste vergadering voor het zomerreces en de bespreking uit elkaar halen en twee verschillende cycli. Mijnheer Adriani.

De heer Adriani: Ik heb niet een hele zware voorkeur, maar ik zou neigen naar allebei op 4 juni, want de laatste Statenvergadering voor het zomerse heeft de neiging nogal op te stropen.

De voorzitter: Zal ik het rijtje afgaan? Ik begrijp dat u hier zich niet goed op heeft kunnen voorbereiden, op deze vraag, maar ik ga toch het rijtje maar even af. Mijnheer Janssen.

De heer Janssen: Ik ga ... Ik neem net een andere afslag dan mijn linkercollega, namelijk naar rechts. Wat mij betreft, gaan we terug naar de default. De default was dat we bewust ervoor gekozen hebben om de jaarstukken, juist om ze ook meer aandacht en nadrukkelijker te kunnen bespreken in een separate vergadering ten opzichte van de kadernota te bespreken, dus dat zou dan toch mijn voorkeur zijn. Maar ik ben het ook wel met mijn collega eens dat de laatste vergadering, dat is altijd een drama, en als je dan ook nog zo'n belangrijk stuk als de kadernota de laatste vergadering voor het reces ... Dus goed, het is een second best, dus ik doe al een compromis op een compromis.

De voorzitter: Als er geen duidelijk antwoord uitkomt van de commissie FAC op dit moment, dan komt dat wel tijdens de bespreking van de Statenbrief.

De heer Janssen: Dus eigenlijk, u legt ons twee opties voor en eigenlijk zou mijn derde optie zijn, laten we nog eens kijken of we het vergaderschema nog even kunnen tweaken. Maar ik wee... Ik zie al de griffier een beetje wit wegtrekken. Maar ...

De voorzitter: We kunnen in elk geval dat verzoek voorleggen aan het presidium, uw verzoek. Mijnheer Vermaat.

De heer Vermaat: Voorzitter, dank u wel. Voor mij is het helemaal lastig als vervanger van Van den Dikkenberg. Dus ik sluit me aan bij mijn linkerbuurman, als ... Wat betreft de keuze inderdaad separaat dan allebei op eenzelfde agenda.

De voorzitter: Mijnheer Travaille. Mevrouw De Widt.

Mevrouw De Widt: De kadernota dan maar opschuiven.

De voorzitter: Mevrouw Blekxtoon.

Mevrouw Blekxtoon: Ik zit ook in dubio, want die laatste vergadering is erg druk altijd. Dus ik denk dat hier nog een keer goed naar gekeken moet worden. Misschien nog apart behandelen, een aparte vergadering. Ik weet het ook niet, maar twee in één is niet ideaal, nee.

De voorzitter: Mevrouw Hoek. Mevrouw Kooij.

Mevrouw Hoek: Neutraal, voor de band.

Mevrouw Kooij: Dank u, voorzitter. Ik ga uit van het doel wat we willen bereiken ,namelijk een goede bespreking van de kadernota, en zou hem dan willen verschuiven naar de laatste vergadering voor het zomerreces, beseffend dat we daarmee het presidium ook een opdracht geven om de laatste vergadering minder stroperig te maken.

De voorzitter: Mijnheer Koren.

De heer Koren: Er zijn natuurlijk meerdere voordelen. Als je ze in één vergadering doet en de spreektijd loopt niet heel veel meer, dan kunnen we het efficiënter doen. Aan de andere kant is de kadernota natuurlijk het hoogtepunt van het jaar. Ik ben vanuit de gemeente ook gewend dat daar een aparte vergaren voor wordt gepland en dat die niet in de normale cycli meegaat in zo'n laatste. Dan heb je er alle tijd voor en ook niet het risico' dat je helemaal ... wordt, maar dat is dan aan de wijze heren.

De voorzitter: Mijnheer Boerland.

De heer Boerland: Lastig. Ik denk inderdaad dat misschien dat gewoon ... Als je het naar de laatste vergadering doet voor het reces, dan wordt inderdaad echt een ramp. Dan kunnen we inderdaad gewoon beter zeggen, dan maar alles dan maar op die 4 juni. Is ook niet ideaal, maar ik denk dat je dan waarschijnlijk dan meer tijd voor hebt dan inderdaad gewoon de laatste vergadering, want dan staat er waarschijnlijk meestal zo veel op agenda. Dan wordt het sowieso een soort ondergeschoven kindje.

De voorzitter: Mijnheer De Hartog.

De heer De Hartog: Dank u wel, voorzitter. Misschien een iets langer betoog. Ik probeer het kort te houden. De mensen binnen mijn partij die zijn vooral niet per se geremd door de kaders die we krijgen om vooral ook te kijken van, dit zijn de beperkingen, maar hoe kunnen we daar toch kijken of we daar nog wat aan kunnen schuiven? Dus ik merk dat ik heel erg de behoefte heb om dan gewoon het vergaderschema even te bekijken en kijken of we ... Daar toch nog een mogelijkheid is om erin te schuiven. Dat is punt één. Punt twee is voor mij, voor mij zijn het twee dingen. Eén is hoe het komend jaar gaat, waar het vergaderschema al vastligt. Het andere is hoe het jaar daarna gaat, want daar ligt het vergaderschema nog niet vast. Dus hoe kunnen we garanderen dat we in ieder geval 2026 alle afspraken die in PS zijn gemaakt vanuit de commissie Janssen in ieder geval kunnen halen? Dat lijkt me sowieso belangrijk. Maar toch kijken of het vergaderschema kan schuiven. Ik merk dat ik gewoon nu een keuze krijg waarvan ik gewoon nog niet voldoende informatie heb kunnen toe-eigenen om daar iets over te zeggen.

De voorzitter: Dat zijn dus eigenlijk twee vragen dan aan het presidium. Eén over dit jaar, één over volgend jaar. Mijnheer El Hamdaoui. Wij horen u af en toe. Dus ik zou zeggen, probeer uw vraag te stellen, wellicht dat wij het kunnen verstaan.

De heer El Hamdaoui: Ik typ het wel in de chat. Ik weet niet of jullie me horen, maar ...

De voorzitter: Nu is het goed, nu is het goed? U kunt uw vraag stellen.

De heer El Hamdaoui: Nu is het goed. Ik heb ... Het liefst zouden we ... Zou ik het liefst afwachten wat de Statenbrief ... komt, ook gewoon om de ... Dingen te komen. Maar waar ik nu naar ... Waar ik nu aan denk, is dan wel dat verschuiven handiger is dan het vlak voor het zomerreces.

De voorzitter: Dank u wel. Dit wordt een ... Dit wordt in elk geval opdracht aan het presidium om nog eens een keertje na te gaan denken over het vergaderschema in 2024 en dan dus ook, hoe gaan we dat doen in 2025? Het probleem is natuurlijk ... 2025 en 2026. Maar het probleem is natuurlijk dat het vergaderschema nu al helemaal vastligt en ook al ... Want we hebben het nu toch wel over het vergaderschema van tweeduizendvierentwintig ... 2025. Dat is zo. Dus daar ... Maar wat ik hoor, is dat het ook al helemaal vastligt en dat er ... De cycli liggen natuurlijk, de vijfweekscycli, die liggen vast inderdaad. Maar goed, dat is alsnog aan het presidium inderdaad om daar een ... Zich opnieuw over te buigen. Voor de rest merk ik dat vanuit FAC niet een heel duidelijke opdracht wordt meegegeven nu aan u, dus dat we de Statenbrief gaan bespreken. Dan kunnen we het ook weer terugleggen bij de andere Statenleden om te kijken of daar nog meningen naar voren komen. De tweede. Mijnheer Adriani.

De heer Adriani: Voorzitter, ik weet niet of dat al haalbaar is voor het college, maar misschien helpt het dan om, als er ook inzicht gegeven kan worden in wat we verwachten dat er op 4 juni en 1 juli aan andere onderwerpen geagendeerd worden, zodat we ook een klein beetje kunnen meewegen van, wat staat ons nog meer te wachten?

De voorzitter: Inderdaad, de agenda's die zijn al vol. Daar heeft het presidium al inzage in gehad. Dus het is ook belangrijk om dat te delen, voordat we daar goede besluiten over kunnen nemen of we willen verschuiven of niet. Dus dat nemen we allemaal mee. De tweede vraag die is voorgelegd, is de Najaarsnota. Als we een peildatum houden van 30 juni, dan kan die besproken worden in november. Als de peildatum eerder gesteld kan worden, op 30 mei, dan kan die besproken worden in oktober. Wat is uw voorkeur? Zal ik maar weer het rijtje afgaan? Mijnheer Adriani.

De heer Adriani: None of the above, voorzitter, want daar hebben wij volgens mij duidelijke afspraken over gemaakt. Dus dat komt echt even terug denk ik als we de Statenbrief bespreken.

De voorzitter: Opnieuw, dat was ik even vergeten te zeggen, als het in november zou zijn, met een peildatum van 30 juni, dan is dat dus gelijktijdig met de begroting, dus weer twee grote stukken vanuit de P&C-cyclus. Mijnheer Janssen.

De heer Janssen: Eens met de vorige spreker. For the record, ik heb even de zienswijze van GS er net bij gepakt. Dus in eerste instantie hadden wij als commissie bedacht, 30 augustus of 31 augustus. 1 augustus, sorry. Toen zijn we al ... In overleg hebben we al een stap terug gedaan en gezegd, dan 30 juni, of weet ik veel, 31 ju... 31 juni bestaat niet. 32 juni dan. Vooruit. Dus weet je, het is ... Het voelt een beetje als ... Het voelt niet lekker. Dus wat mij betreft toch nog even kijken of we ergens een oplossing kunnen vinden in het schema, maar ...

De voorzitter: Mijnheer Vermaat.

De heer Vermaat: Ik sluit me aan bij de vorige sprekers.

De voorzitter: Mijnheer Travaille.

De heer Travaille: Ik ben niet zo'n regelmatige deelnemer van de FAC-commissie, maar dit komt me wel een beetje ad hoc over allemaal. Dit zijn toch hele fundamentele keuzes? Dus dat we dat dan hier nu zou een beetje ad hoc moeten gaan invullen, dat vind ik eigenlijk een beetje onhandig.

De voorzitter: Ik denk dat het te maken heeft inderdaad met het invoeren van de BOB, het BOB-model, de cyclus van vijf weken van de commissie Stranddagen nu, samen met de adviezen van de commissie Janssen en dat we de P&C-documenten in verschillende vergaderingen, PS-vergaderingen willen bespreken. Dit jaar zal ... Het komende jaar zal dus een jaar zijn waarschijnlijk waarin we tegen dit soort problematiek aanlopen, dus dat kan vaker voorkomen misschien, dat het wat ad hoc-erig zal lijken te zijn. Dat is natuurlijk ook zo. Mevrouw De Widt.

Mevrouw De Widt: Niets aan toe te voegen. Dank u.

De voorzitter: Mevrouw Blekxtoon.

Mevrouw Blekxtoon: Toch dan misschien de vraag, kan het presidium nog een keer naar die agenda kijken? Is al besloten, maar blijkbaar klopt dit niet met wat de bedoeling was. Kan daar nog opnieuw naar worden gekeken, of is dit nu echt een voldongen feit? Dat is wel een vraag van mij.

De voorzitter: Mevrouw Hoek.

Mevrouw Hoek: Ik sluit me aan bij de vorige sprekerster.

De voorzitter: Mevrouw Kooij.

Mevrouw Kooij: Geldt hetzelfde en ook weer de inhoudelijke lijn vooraan zetten. Dus welk doel wilden we ook alweer dienen? Volgens mij een inhoudelijk zo goed mogelijk bespreking en een kwalit... Qua peildatum zo kwalitatief mogelijk rapport. Dat moet bovenaan blijven staan, welke oplossing we ook kiezen.

De voorzitter: Mijnheer Koren.

De heer Koren: Terug naar de zes weken-cycli lijkt het makkelijkste voor ons. Weet je wat is, we zijn niks voor niks naar een Voorjaarsnota en een Najaarsnota gegaan. Als je hem verder gaat inkorten, dan houden we een beetje wat we hadden. Dus er moet gekeken worden naar dat vergaderschema. Als je in dezelfde vergadering de begroting en de Najaarsnota doet, waar gaan wij dan op sturen en ... Dus dat slaat dan ook nergens op. Dus het is gewoon eind juni en in oktober en dan moeten we toch maar kijken hoe dat het werkbaar wordt.

De voorzitter: Mijnheer Boerland.

De heer Boerland: Inderdaad, ik sluit aan bij vorige spreken inderdaad. Als dat na het ... Daar ... Als het principe is van, we willen inderdaad gewoon per vergadering een ding apart bespreken, dan zit er niks anders op dan dat dan inderdaad gewoon het ... Najaarsnota dan in oktober te behandelen. Ik denk dat het de enige oplossing is.

De voorzitter: Mijnheer De Hartog.

De heer De Hartog: Dank u wel, voorzitter. Ik sluit me aan bij de vorige sprekers, en in het bijzonder de heer Travaille, dat dit nu op deze manier moet. Ik vind het eigenlijk ook een beetje raar dat dit nu als een mededeling gedaan wordt, omdat we gewoon PS-besluiten nu overboord gooien. Dat voelt heel raar. Dus was het misschien netjes geweest om hier even een apart besprekpuntje voor te maken, gezien de commotie die er is. Dank u.

De voorzitter: Dank u wel voor die inbreng. Mijnheer Bakker, wat gaat u doen met deze inbreng? En wanneer kunnen wij de Statenbrief verwachten?

Gedeputeerde Bakker: Dank u wel. Mag ik beginnen bij de heer De Hartog? Want u heeft helemaal gelijk. Excuus. Daarvoor hadden wij ook graag gedaan. Als we dat eerder hadden geconstateerd, dan had ik het graag even als bespreekpunt met een kort memo of iets dergelijks aan u voorgelegd. Dat was niet zo. Dus we hebben even met elkaar zitten dubben, het is zeer recent dat even die zaken op elkaar zijn gelegd met dat definitieve schema erbij. Dan kom je uiteindelijk tot een paar conclusies. Dan is er vanavond een FAC-vergadering en dan vind ik het ook netjes om u daar in ieder geval op mee ... iets op mee te delen en vraag ik enig begrip voor het feit dat we even wat zitten te schipperen daarin. Maar u heeft helemaal gelijk. Het is ook puur even een consultatie onzerzijds en u krijgt het voorstel gewoon netjes in de Statenbrief. Er was een hand, maar ik weet niet wat u daarmee wilde doen.

De voorzitter: Mijnheer De Hartog.

De heer De Hartog: Even heel kort. Ik ... Het was mij niet helder dat dat pas vandaag bij u gemeld werd. Dus dan heb ik ook wel begrip voor deze vorm en waardeer ik het vooral dat het nu al ter sprake wordt gebracht. Dus oké.

De voorzitter: Mijnheer El Hamdaoui zei ook nog dat ik hem nog het woord had gegeven, maar dat hij er verder niets aan heeft toe te voegen, aan hetgeen al is gezegd. Dat wil ik ook nog even gezegd hebben. Mijnheer Bakker.

Gedeputeerde Bakker: Ik zal snel verder gaan. Er was even de vraag van, gaan we nou aan PS besluiten tornen? Ik proefde ook even van, wordt het vastgestelde verhaal van de commissie Janssen wel serieus genomen? Ja, wel degelijk. Ik zie bijna dagelijks dat er keihard wordt gewerkt daaraan op alle vlakken dat het echt niet pogingen, maar dat het gewoon ... De pen op wordt gepakt en gekeken wordt, waar moeten we dit en hoe moeten we dit goed verankeren? Dan is helaas zo'n planning opeens, en dan heb je een Statenvergadering op 1, letterlijk, 1 oktober, die maakt het dan opeens even heel krap. Het feit dat er in mei niks zit, maakt zo'n andere vraag dan opeens heel manifest. Ik kan niet helemaal beoordelen, was dat nou al helemaal goed in beeld of niet? Die datum in ieder geval op die manier niet. Wat wij gaan doen, wat ik zou willen voorstellen, ik vond het heel fijn om even de temperatuur te proeven, die nemen we mee en enkele reflecties daarover dan wel keuzes die daar moeten zijn, nemen we mee in de Statenbrief? Wij gaan even achter de schermen kijken, wat kunnen we met presidium, intern? Voorzitter, griffier, wat is mogelijk, wat is wenselijk in lijn met het aangenomen voorstel commissie Janssen? Waar kunnen we dan op uitkomen? Waar zit nog ruimte? Dat is één. Twee, dat gaan we netjes doen landen in de brief die wij in GS willen vaststellen op 24 september. Dus dat is even een ... Die komt naar u toe. Ik stel ook voor, zoals het verzoek net was, dat wij daarbij ook even dan een beetje vrijheid nemen om vooruit te kijken naar 2026, ook hoe dat in lijn met de commissie Janssen ... Want wat ik wel beetje ervan begrijp, is dat die twee nog wel even zoeken om goed in elkaar verbonden te worden, het vergaderschema en commissie Janssen. Dat wij daar in ieder geval al even een soort voorzetje voor doen wat daar onzes inziens helpend bij zou kunnen zijn. Zo, voorzitter?

De voorzitter: Helemaal prima. Als het eind september dan door de Gedeputeerde Staten wordt vastgesteld, zou het 16 oktober in de FAC-vergadering besproken kunnen worden. Dan wordt het meteen actief op de agenda geplaatst als bespreekstuk. Verder zijn er geen andere mededelingen, behalve dan dat ik ook nog een paar mededelingen heb. De eerste gaat over de stand van zaken aanbestedingstraject van accountant. De financiële werkgroep van de FAC, bestaande uit Bertrick van den Dikkenberg, Martijn Koren, Bren De Hartog ...

Hartog en ikzelf, is al een paar maanden bezig met het aanbestedingstraject dienstverlening accountant. Deze werkgroep wordt ondersteund door de specialisten vanuit de afdeling Inkoop, onze concerncontroller en de griffie. Het huidige contract met PwC loopt af nadat ze de controle over het boekjaar 2024 hebben afgerond. Op dit moment kan ik u melden dat we twee schriftelijke vragenrondes al hebben gehad en dat de komende ... Op komende vrijdag 13 september is de deadline voor partijen om zich in te schrijven. De vrijdag erna, 20 september, voeren we gesprekken met de partijen die zich hebben ingeschreven. Nadat duidelijk is geworden welke partij de aanbesteding gegund krijgt, wordt door de griffie een Statenvoorstel opgesteld. Dit Statenvoorstel wordt voor inhoudelijke behandeling geagendeerd in de FAC van 16 oktober. Ook zal door de afdeling Inkoop dan een presentatie worden gehouden over dat hele doorgelopen aanbestedingstraject. Besluitvorming in de Staten is dan voorzien op 13 november. Dat is mijn eerste mededeling. Zijn daar vragen over? Nee. Dan gaan we naar de tweede mededeling. Budgetbrief van PwC. De afgelopen jaren heeft rondom deze tijd de budgetbrief van PwC geagendeerd gestaan, maar gezien het feit dat PwC tegen de afronding van het contract aanloopt, heeft PwC vorig jaar al de budgetbrief 2023 en 2024 aan u aangeboden. Over deze budgetbrief heeft u in de FAC-vergadering van 11 oktober 2023 gesproken en toen ook akkoordgegeven en dat verklaart waarom u op dit moment geen budgetbrief aantreft. Is dat akkoord? De derde mededeling gaat over de Statenbrief Beleidsregel exploitatiesubsidies. Die stond als document bij deze vergadering, maar de Statenbrief is niet door u geagendeerd hier, maar wel voor de commissie BEC van volgende week, omdat er toch nog wat politieke elementen in zaten die politiek besproken moesten worden volgens een heel aantal partijen. Dus dat document staat nu geagendeerd voor de commissie BEC volgende week. Aanvullend wil ik u meegeven dat de nieuwe Subsidieverordening op dit moment door Gedeputeerde Staten wordt opgesteld. Deze Subsidieverordening komt met een Statenvoorstel naar u toe. De verwachting is dat dit nog dit jaar gaat gebeuren en dat er dan ook wordt geagendeerd ter bespreking in de commissie BEC, zodat ook daar het politiek inhoudelijke debat over de nieuwe subsidieregels gevoerd kan worden. Hij zit al in de SIS zelfs, dus dat kan dan ook in de commissie BEC waarschijnlijk meegenomen worden. Hoe dan ook, het komt nu niet in de commissie FAC aan de orde.

4. Vaststellen verslag FAC

De voorzitter: Dan gaan we naar het volgende agendapunt, dat is agendapunt 4, vaststellen van het verslag. Er zijn twee verslagen. Zijn er nog opmerkingen naar aanleiding van deze verslagen? Nee. Dan zou ik deze verslagen graag hierbij willen vaststellen.

5. Termijnagenda FAC

De voorzitter: Gaan we naar agendapunt 5, de termijn agenda van de FAC. Zijn er nog opmerkingen naar aanleiding van de termijnagenda? Kan de termijnagenda worden vastgesteld? Mijnheer Janssen.

De heer Janssen: Ik had nog een punt, maar ik weet niet, dat gaat over de toezegging, dus ik weet niet of dat bij de, hoe heet dat, bij de ... Het verslag moet of bij de moties en amendementen. Termijnagenda. Want ik doe dat een beetje in commissie van de heer Van den Dikkenberg. Die heeft in de Statenvergadering een ... Van ... Omdat hij er nu niet is wegens gelukkige omstandigheden, weliswaar privé. Dus dat gaat over de paragraaf Personeel. Daar is een toezegging gedaan door de gedeputeerde Bakker om daar nog op terug te komen en even ons ook te betrekken bij hoe die paragraaf Bedrijfsvoering er uit zou komen te zien. Dus ik wilde even ... Die toezegging staat niet in de lijst met toezeggingen.

De voorzitter: Kan die toezegging nog opgenomen worden in die lijst met toezeggingen? Ja. Prima, gaan we proberen.

De heer Janssen: Dat was hem opgevallen, dus ik moest dat ... Hij had mij even gevraagd omdat namens hem door te geven.

De voorzitter: Is goed. Dank u wel.

6. Actuele vragen

De voorzitter: Dan zijn we bij agendapunt 6, actuele vragen. Die zijn niet ingediend. Dus dan is dat ook nu afgesloten.

Ter bespreking

7. SV Zomernota 2024

De voorzitter: Dan komen bij de bespreekstukken, en als eerste de Zomernota. Mijnheer Adriani.

De heer Adriani: Een vraag van orde vooraf, voorzitter. Want de vragen over de bedrijfsvoering, over personele zaken, zitten die nu hier of zitten die in BEC?

De voorzitter: Eens even kijken. Dat vind ik een moeilijke vraag om zelf te beantwoorden. Aan wie kan ik deze vraag stellen? De bedrijfsvoering, de paragraaf Bedrijfsvoering, hoort die besproken te worden in ... Binnen FAC of binnen BEC? BEC.

Griffier Beugelsdijk: Inhoudelijk in BEC, maar als het gaat om, dit was in lijn met de jaarrekening, de Staatsvergadering waaraan gerefereerd, dus in lijn met de jaarrekeningbehandeling, in lijn met voorstel commissie Janssen, wat in deze vergadering komt, commissie Janssen. Als het gaat om systematiek, wat ...

De voorzitter: Dus het gaat inderdaad, wat Françoise Beugelsdijk zegt, over de verwerking van de adviezen van de commissie Janssen die dan door de Staten zijn vastgesteld. Bij die verwerking stond dat we de paragraaf Arbeidscapaciteit zouden laten vervallen en dat dat verwerkt zou worden in de paragraaf Bedrijfsvoering binnen de begroting. Dat is techniek en dus is het FAC. Wordt dat dan op de juiste manier verwerkt, dat is een vraag die aan FAC gesteld kan worden. Als het gaat over de inhoud van die paragraaf Bedrijfsvoering, dat is politiek, die wordt dan besproken in de commissie BEC. Maar de begroting wordt toch sowieso integraal besproken, dus dan komen alle commissieleden bij elkaar en dan ...

De heer Adriani: Voorzitter, de vraag van orde ging specifiek over de Zomernota, omdat we nog een commissie FAC oude stijl en een commissie BEC nieuwe stijl hebben, en vandaar dat ik even wilde checken, dat ik hem niet nu laat lopen, want dat was ik niet van plan, en dan volgende week constateer dat ik hem deze week had moeten doen.

De voorzitter: Prima. Dat komt volgende week dan. Dan zijn we nu aangeland bij de Zomernota. De Zomernota is een beleidsinhoudelijke voortgangsrapportage van het lopende boekjaar 2024, met daarin opgenomen peildatum van 30 april 2024. Het geeft dus inzicht in de realisatie over de eerste vier maanden ten opzichte van de programmabegroting 2024. In deze vergadering is alleen de technische bespreking voorzien van de Zomernota. De politiekinhoudelijke behandeling vindt plaats in de desbetreffende inhoudelijke commissies. Voorafgaand aan deze vergadering zijn enkele technische vragen gesteld en die zijn ook al beantwoord en die staan hier bij de stukken. Nu we de Zomernota hier in deze commissie gaan behandelen, stel ik voor dat ik eerst de portefeuillehouder de tijd geef om een toelichting te geven op de Zomernota en vervolgens vindt de

behandeling plaats in twee termijnen. De eerste termijn kunt u vragen stellen aan de gedeputeerde. De tweede termijn is bedoeld voor het onderlinge debat. Graag wil ik u vragen om in uw inbreng in de eerste termijn ook in te gaan op het feit dat in hoofdstuk één in de inleiding van de Zomernota op pagina 3 wordt gememoreerd aan de commissie Janssen. De commissie Janssen heeft de informatie en sturingswaarde van de huidige P&C-cyclus beoordeeld en heeft aanbevelingen gedaan hoe deze cyclus verbeterd kan worden. Deze verbeteringen worden vanaf het boekjaar 2025 geïmplementeerd. Het college geeft aan in de geest van de commissie Janssen in deze Zomernota al optimalisaties te hebben doorgevoerd, zonder dat bij mij ... Daarbij relevante informatie verloren is gegaan, zegt het college. Kijkend naar de gewenste doorontwikkeling van de P&C-documenten, hecht ik er waarde aan om met u in gesprek te gaan over de opzet van deze Zomernota. Deze Zomernota biedt ons immers een eerste inkijk in de aanloop naar de doorontwikkeling van de documenten voor het jaar 2025. Komt de gegeven informatie en de wijze van presenteren tegemoet aan de verwachtingen die u heeft, of wilt u de portefeuillehouder nog aandachtspunten meegeven? Het is belangrijk om hierover het gesprek met elkaar te voeren, zodat de begroten ... Zodat de documenten binnen de P&C-cyclus 2025 ook op de juiste manier zullen worden gepresenteerd en de juiste inhoud hebben voor u. Kunt u zich voorstellen ... kunt u zich vinden in deze voorgestelde wijze van behandeling? Ja. Dan zal ik naderhand natuurlijk even kijken of er ook moties en amendementen op de plank liggen, maar eerst wil ik Has Bakker het woord geven om een toelichting te geven op deze Zomernota.

Gedeputeerde Bakker: Voorzitter, dank. Ik moet eerlijk zeggen, u heeft mijn tuk, want bij de begroting en jaarstukken zo is dat iets waar ik heel actief over nadenk en ik realiseerde me nu, toen u dit zei, toen dacht ik, dat heb ik heb ik helemaal niet over nagedacht bij deze Zomernota. De elementen die u daarin eigenlijk zelf al noemt, zijn in ieder geval de belangrijkste die wij graag onder de aandacht willen brengen. We hebben echt getracht om in lijn met de commissie Janssen al een aantal zaken op te pakken. We hebben geprobeerd om het document in ... Dusdanig te condenseren en ons echt puntsgewijs te focussen op, doen we wat we ons voorgenomen hebben, blijven we binnen die planning en ligt de besteding in euro's in lijn, wat we dat dan ook hebben begroot? Ik heb u vanochtend en vanmiddag al uitgebreid over de Zomernota in andere commissies gehad, dus ik wil ook een beetje voorkomen dat ik het Statenvoorstel en de zaken die u net al terecht heeft aangestipt ga herhalen. Maar ik ... Wij kijken in ieder geval zeer uit naar de bespreking.

De voorzitter: Dank u. Dan wil ik de eerste termijn aanvangen. Ga ik even langs de fracties om alle vragen te inventariseren. Dat kunnen dus de vragen zijn aan de portefeuillehouder. Aan wie mag ik het woord geven? Mijnheer Adriani.

De heer Adriani: Dank. Misschien eerst nog even reageren op de vraag die u daarbij bijgelegd hebt, om ook in te gaan op die tekst op pagina 3. Ik denk dat we een beetje voorzichtig moeten zijn met deze eerste tranche, zal ik maar zeggen, om daar al meteen een waardering aan te hangen. Ik heb vooral gezien dat er een heleboel dubbelingen uitgehaald zijn, wat de rust in mijn ogen erg ten goede is gekomen, dus daar ben ik al blij mee. Maar voor ... Het spannende zit natuurlijk in de slag die we hebben voorgesteld te maken, daar kun je in die drie lagen waarin je uit opbouwt hoofdlijnen verder kijken, detailinformatie, en hoe gaat dat dan uitpakken, kunnen we aan de hand van dit document ook niet veel over zeggen. Dus fijn, deze eerste slag. Ik ben heel benieuwd hoe de begroting eruitziet. Dat is eigenlijk de conclusie. Ik had nog één vervolgvraag op een technische vraag die wij gesteld hadden en dat gaat over, hoe gaan we om met, wanneer stellen we een bestemmingsreserve in en wanneer niet? We hebben twee situaties in deze Zomernota. De ene is de bestemmingsreserve Energietransitie. Daar hebben we voor de zomer een besluit overgenomen en dat wordt nu geëffectueerd. Kan ik allemaal volgen. De andere situatie is dat we via de meicirculaire Bikker-gelden hebben gehad die een specifiek doel hebben, maar wel in decentralisatie-uitkering zijn. Dat heeft in de

kadernota gestaan. Daar hebben we over besloten hoe we die willen inzetten. Daar wordt dan geen bestemmingsreserve voor ingevoerd. Ik volg niet helemaal wat de ratio is om het daar dan niet te doen. De reden, het is een decentralisatie-uitkering, dus loopt het via de algemene middelen, denk ik van, ik zie het verschil niet met die andere bestemmingsreserve. Door het zo te doen, dwingt u ons eigenlijk om bij alle volgende P&C-documenten op een soort van spiekbriefje bij te houden hoe die Bikker-gelden in de algemene middelen zich vervolgens verspreiden over verschillende de begrotingsposten en of dat nog is zoals ze dat afgelopen kadernota met elkaar hebben vastgesteld. Dat was mijn enige vraag.

De voorzitter: Dank u. Helder. Andere vragen over de Zomernota? Mijnheer Janssen.

De heer Janssen: Ja, en ik ga ook meteen in op de vraag die gesteld is, ik ... Die ons gesteld is. Ik zie een duidelijke verbetering die is geslaagd, dus ik vond het prettiger lezen dan de voorgaande Zomernota's. Het bleef ook meer hangen in ... Dus je begrijpt beter wat er staat. Ik vind dat er nog wel een kans is om het nog wat scherper te krijgen. Dus sowieso kunnen de teksten nog echt meer bulletsgewijs. Dus het zijn nu nog wel echt alsof je een roman zit te lezen, ook qua lengte. Ik miste soms op, nou, soms, op heel veel plekken eigenlijk ook ... Dus het document is natuurlijk bedoeld om ons te laten bijsturen. Dus we halen een planning niet, wat gaan we daaraan doen of wat kunnen de Staten doen om te zorgen dat we een planning wel gaan halen? Of is het einde oefening en schrijven we dit jaar af? Dus dat ... Ik miste dat actieperspectief er nog in. Dat is ook precies de reden waarom we die Najaarsnota natuurlijk een wat grote gewicht willen geven, om ook meer als Staten in positie te zijn om kaders bij te kunnen stellen, afwegingen te kunnen maken, meer ook op de uitvoering te kunnen sturen en niet alleen voorafgaand aan het jaar. Dat is even de bigger picture wat ik heb. Daar vind ik die Zomernota nog niet dat ik zeg, het is ... Het blijft een financieel stuk, dus in die zin. Mijn opvatting. Dan de inhoud. Pagina 12 is er sprake van het opschonen van reserves. Dat lijkt ons een hele goede zaak. Ik wilde eigenlijk ook even een vraag aan de concerncontroller stellen. Ik neem aan dat hij ook weer daarbij betrokken is. Wij hechten er wel aan, maar ik weet niet of ... Misschien gedeputeerde en concerncontroller achter elkaar. We hebben in de nota Reserves en voorzieningen heel nadrukkelijk opgenomen dat onder elke reserve een bestedingsplan moet liggen. Het is altijd een beetje vaag en onduidelijk gebleven aan wat voor eisen dat bestedingsplan zou moeten voldoen, hoe gedetailleerd dat moet zijn, hoe uitputtend en hoe precies. Maar we hebben wel als voorwaarde gesteld in de nota Reserves en voorzieningen dat er altijd een GS-besluit moet zijn over die nota Rese... Of over die bestedingsplannen. Dus ik zou willen vragen om ook bij de toetsing daar ook op te letten, dat er inderdaad een GS-besluit onder elke reserve ligt, zodat we ook even kunnen kijken van, is dat echt bestuurlijk vastgesteld of is dat een ambtelijke, hoe noemde u dat, een soort spiekbriefje? Dan doe ik het wel misschien tekort, maar u begrijpt wel wat ik bedoel. Dan nog één andere opmerking, want alle ... Allerlei opmerkingen over bedrijfsvoering ga ik maken in de commissie BEC. Wel nog wel één opmerking. Wat mij opviel, is, sinds ik jong ben, zo ongeveer vanaf een jaar of vier, weet ik me te herinneren dat elk jaar, was één zekerheid in het leven, elk jaar op 5 december kwam Sinterklaas. Nu zie ik dat we sinterklaasintocht in Vijfheerenlanden krijgen en dan is het ineens een onvoorziene omstandigheid. Want we gaan de subsidie voor Sinterklaas van Vijfheerenlanden, wat overigens ... Ik heb ... Ik woon in Amersfoort, zoals u weet. Daar is ooit een Koningsdag geweest. Dat is toen ook vanuit de ... Of de Koning kwam er. Dus dat je dit soort bijeenkomsten als provincie ook incidenteel ondersteunt, daar gaat de discussie niet over. Maar wel, wanneer dekken we kosten ten laste van de pot onvoorzien? Want volgens mij is het, hoe zeg je dat, onvoorzienbaar, onoverkoombaar en onuitstelbaar en volgens mij voldoet die niet aan alle drie die o's.

De heer Adriani: Onuitstelbaar wel.

De heer Janssen: Ja. Maar die andere twee niet, dus wat mij betreft, en ik kondig dan ook alvast even afhankelijk van beantwoording een amendement aan op dit punt, want ... Maar goed. Tenzij de gedeputeerde een gloedvol betoog heeft.

De voorzitter: Helder. Dank u wel. Mijnheer Vermaat.

De heer Vermaat: Voorzitter, dank u wel. Ik sluit mij aan bij de voorgaande vragen. Nog twee dingen die ik graag wil even vragen. De eerste gaat over dat we momenteel koersen op een geprognostiseerde overschrijding van de personele kosten, eigenlijk een stukje duiding vanuit het college. Graag ook, hoe kijk je ertegenaan? Het tweede, er staat dat een nieuw subsidiesysteem geïmplementeerd wordt. Dat is mooi. Misschien heeft dat ook te maken met wat u later in het jaar mee komt. Maar wat accepteert u voor dit jaar? Want we gaan een vertraging van afgelopen jaar, of wat is opgelopen, wegwerken. En om ... Maar hoe gaan met de subsidies van dit jaar? Verwacht u dan ook een overschrijding van tijd, of met het nieuwe systeem is dat dan al opgelost?

De voorzitter: Dank u wel. Wie heeft nog meer ... Mijnheer Travaille.

De heer Travaille: Dank u, voorzitter. Ik heb vier punten voorbereid. Allereerst wil ik mijn verwondering uitspreken dat we een Zomernota bespreken in de herfst. Lijkt me niet zo gelukkig, want in de Statenvergadering, dan is het inmiddels herfst. Maar wat erachter zit, is, eigenlijk bespreken we de eerste vier maanden, en wat in dit stuk staat, bespreken we ergens in oktober. Als dit een voortgangsrapportage is waarop wij zouden moeten bijsturen, hoeveel bijsturing verwacht je dan nog in november, december op basis van deze eerste vier maanden? Dus daar wil ik mijn verwondering over uitspreken. Het tweede punt is, of eigenlijk het derde punt, de groene bolletjes. Als je dit stuk bekijkt, dan zijn het allemaal groene bolletjes, behalve bij de NNN-opgaven. Dan kun je eigenlijk concluderen, we doen alles goed, we zitten ... We zijn lekker op koers. Maar dat is natuurlijk niet de situatie. De situatie is dat in dit stuk staat dat de activiteiten conform de begroting zijn uitgevoerd. Het zet ons wel een beetje op het verkeerde been, heb ik het gevoel, dat als wij een doelstelling zien, bijvoorbeeld reizigers zijn tevreden over het ov, en dan zien we allemaal groene bolletjes, nee, dat betekent dat wij de maatregelen die we in de begroting hebben aangekondigd, dat die zijn uitgevoerd conform de planning. Ik vind dat een moeilijk te rijmen verhaal met deze groene bolletjes-systematiek. Wat me een beetje tegenvalt, is dat er ook heel veel groene bolletjes in staan, en nu volgens de nieuwe inrichting zit daar geen toelichting meer bij. Tegelijkertijd hebben wij heel veel van die groene bolletjes best wel twijfel of dat echt zoop op planning ligt als dat wordt voorgesteld in dat stuk. In ieder geval is er geen enkele uitleg meer bij, dus je kunt het ook niet meer controleren. Je hebt er geen grip meer op. Het laatste punt, daarmee sluit ik eigenlijk aan op een opmerking van de heer Janssen, we krijgen in het Statenvoorstel een aantal suggesties over bijvoorbeeld mutaties in de reserves, maar de grootste opgave die in dit stuk staat, de enige plek waar de rode bolletjes staan, zijn bij de NNN-opgaven. Daar staat heel duidelijk, we halen het helemaal niet in deze eerste vier maanden en dat lukt waarschijnlijk ook niet de rest van het jaar. Wat ik dan verwacht, is niet een Statenvoorstel met mutaties in de reserves. Maar dan verwacht ik een Statenvoorstel waarin wij opgeroepen worden om een aantal keuzes te maken die gaan leiden tot uiteindelijk het oplossen van het probleem, in dit geval met die NNN-gebieden. Dus dat is ook een gemis vanuit de Partij voor de Dieren zijde. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u. Mevrouw De Widt.

Mevrouw De Widt: Dank u wel. De groene stoplichten, dat was iets waar ik ook een opmerking over wilde maken, want dat blijft eigenlijk vrij wonderlijk, dat je met dat ... In één oogopslag, wat op zich heel erg fijn is,

maar dan denkt van, gaat allemaal prima, terwijl je in je achterhoofd weet dat dat op al die beleidsonderwerpen dingen helemaal niet prima gaan. Dus wat zit je dan eigenlijk te bekijken, als je naar die groene stoplichten kijkt? Ik snap dat het moeilijk is om dat te ondervangen, maar dat zet je wel op het verkeerde been, zoals mijn buurman net al zei. Ik heb een suggestie voor een verbetering, dat is mijn tweede punt. Dat ding kan nog een paar bladzijden korter, als bij de verschillende onderwerpen elke keer het tussenkopje Financiële stand van zaken, daar staat een regeltje, in deze paragraaf presenteren wij het overzicht van baten en lasten voor dit beleidsdoelen en lichten wij de wijziging van de begroting toe. Dan staat er vervolgens een kopje Overzicht van baten en lasten en een kopje Toelichting beleid. Dus die toelichtende zin die is overbodig en die lees je dus 25 keer, en ik erger me eraan als ik naar zo'n rapport kijk. Dus misschien kan er nog een keer een ... Communicatiemensen meekijken, want er zitten vast nog wel meer van dat soort slimme dingetjes in waarmee je het wat toegankelijker kan maken. Ten slotte, ik zou van harte willen ondersteunen wat mijnheer Janssen net zei, dat het fijn zou zijn als we er ook een actieperspectief bij krijgen of kunnen bespreken, of hoe dat dan een vorm zou kunnen krijgen. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Mevrouw Blekxtoon, wilt u ook nog iets zeggen?

Mevrouw Blekxtoon: Dank, voorzitter. De zomernota. Wat betreft die pagina 3, is in elk geval, hebben we net geconstateerd, niet helemaal gelukt wat de commissie Janssen had voorgesteld. Ik had daar net een vraag over gesteld, of het presidium niet opnieuw kan besluiten over die agenda, maar ik geloof niet dat ik daar antwoord op had gehad. Dat wat betreft pagina 3. Verder deden wij de zorg van Partij voor de Dieren en D66 over de uitleg van die kleur, omdat je er inderdaad nog steeds geen grip op hebt. Dus worden wij als Statenleden wel echt in positie gebracht daarbij? Nu mist die informatie. Soms staat er in de begeleidende tekst dat iets niet is gelukt of juist wel, maar bij sommige programma's mis ik dan waarom dat zo komt. Dat zou heel veel technische vragen kunnen schelen vanuit de Statenleden. Als dat er dan nog even in een zinnetje erbij wordt gezegd, dat komt omdat of dat is omdat of we gaan het oplossen zo, dat is dan net iets vollediger. Het gaat vaak ook wel goed, maar ook een paar keer niet. Verder wachten wij even die begroting af om te gezien hoe deze nieuwe stijl verder gaat bevallen. Wij maken ons ook zorgen over die Bikker-gelden. Ik heb wel vandaag eerder begrepen in een commissie dat daar wel weer een ov-bestemming aan wordt gegeven, maar dit is administratief best ingewikkeld, dat je het eerst weer wegzet en dan weer terughaalt. Hoe hou je dat bij? Dus daar sluit ik me ook bij aan. Dank, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel. Mevrouw Hoek.

Mevrouw Hoek: Dank u, voorzitter. Ik luister meer nu op dit moment dan. Maar wat me toch wel opvalt, is op bijvoorbeeld pagina 36, die heb ik nu toevallig voor me staan, die had ik al wel gelezen, is eigenlijk inderdaad allemaal groene vinkjes. Er staat bijvoorbeeld, luchtkwaliteit is beter, komt dichterbij de WHO-advieswaarde. Volgens mij is dat nog helemaal niet zo. Er zijn minder geluidsbelaste woning- en stiltegebieden, zijn beter beschermd. Volgens mij hoor ik uit het veld hele andere signalen. Overlast van vliegverkeer is minder geworden. Ik hoor alleen maar dat het meer is geworden. Zo kan ik nog wel een heel ... Doorgaan met opnoemen. Dus ik ben in verwarring wat ik hier zie, wat ik ook op de andere pagina's zie, hoe rooskleurig heel veel dingen gebracht worden, terwijl ik dacht van, wij zijn toch die volksvertegenwoordigers, we staan met de voeten in de klei. Wat heb ik niet door? Dus laat mij maar eventjes. Ik blijf wel even luisteren.

De voorzitter: Prima. Mevrouw Kooij.

Mevrouw Kooij: Voorzitter, dank u wel. Als het gaat om de opzet van de Zomernota en de verbeteringslag, kan ik nog niet zo heel veel meepraten, want ik heb de oude versie nog niet gezien. Wel kan ik met de nieuwe ogen

van de huidige versie zeggen dat het niet altijd voor mij consistent te volgen was wat er geconstateerd wordt in rood, oranje of groen en wat er vervolgens een toelichting te vinden is, dat wat er in de afwijkingen in de cijfertabellen staat ook niet altijd van een toelichting wordt voorzien en daarmee voor mij als commissielid het ook niet duidelijk is of er gestuurd kan worden dan wel moet worden. Dus als dat in een volgende verbeterlag nog beter inhoudelijk kan worden gelicht, zouden wij daar als ChristenUnie erg blij mee zijn. Inhoudelijk hebben we twee punten, in aansluiting op wat SGP net aangaf. Ook wij constateren dat er een geprognoseerde overschrijding zat bij de personele kosten. We hebben daar ook een technische vraag opgesteld, opdat we tegelijkertijd in de nota zagen dat er ook capaciteitstekorten zijn, waardoor we juist dingen niet voor elkaar kunnen krijgen. We zien daar een soort van paradoxale beweging binnen de provincie. In de beantwoording van de technische vraag hebben we op de arbeidsmarktbevingen en capaciteitstekort wel antwoord gekregen, maar geen toelichting nog op wat de oorzaken zijn dat we toch een overschrijding op de personele begroting en de personele kosten gaan zien. Dat zouden we van Gedeputeerde Staten dan ook wel graag nog ontvangen. Zouden ook op de hoogte kunnen worden gehouden van de ontwikkelingen op dit vlak in de komende maanden en hoe deze twee bewegingen, capaciteitstekort enerzijds en overschrijding anderzijds, zich verder ontwikkelen? Het tweede waar wij graag bij stil zouden willen staan bij de Zomernota, is dat in het Statenvoorstel wordt aangegeven dat we het garantiëplafond gaan verhogen voor de Zero Emission Bussen. Dat is op zich geen verrassing, maar wel zien we dat het afgesproken garantiëplafond waarvan nu met 10 miljoen wordt verhoogd en er ook nog wordt aangekondigd dat we voor de netcongestie naar nog een 16 miljoen moeten gaan kijken. Tegelijkertijd lezen we dat er nog ruimte zit binnen ons garantiëplafond. Dus onze vraag zou dan nog zijn, wat zijn de overwegingen om die ruimte nog niet te benutten en tegelijk met 10 miljoen te verhogen? En wij zouden dan ook graag bij het voorstel straks van de netcongestie ook ontvangen van, een totaaloverzicht ontvangen welke garantiëstellingen nu binnen dat garantiëplafond besteed worden, zodat we ook daar gewoon een goede afweging kunnen maken. Want we kijken wel heel erg af van onze basisafpraak. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Mijnheer Koren.

De heer Koren: Voorzitter, laat ik beginnen dat ik me verwonder over de verwondering van de heer Travaille dat die volgens mij voort constateert voor het eerst dat Zomernota maar over vier maanden gaat. Dat is misschien ook een van de redenen dat wij nu een Najaars- en een Voorjaarsnota maken, dat we kort op de bal kunnen zitten. Maar ik zou u uitnodigen vaker aanwezig te zijn, dan ...

De voorzitter: Mijnheer Travaille.

De heer Travaille: Mijn verwondering was vooral dat de Zomernota in de herfst wordt besproken en dat die zo'n ongelooflijke afstand heeft tot de periode waar die over gaat. Dus ik begrijp wel dat die Voorjaarsnota ... Of ik ken de planning daarvan. Dank u wel voor de herinnering.

De voorzitter: Mijnheer Koren.

De heer Koren: Dat is inderdaad het euvel dat daar zoveel tijd tussen zit. Dus het is lastig om te sturen. Maar dat gaat mogelijk verbeteren. Dan over het voorstel zelf. Ik zie de verbeteringen. Het is nog wel steeds lang. Het is daarbij dan misschien wel jammer dat het gelijk de laatste Zomernota is, maar we ... Ik zou zeggen, zet deze lijn door. Inhoudelijk, voorzitter, pagina 111. Ik hoorde mijn buurvrouw daar ook al iets over zeggen, over de garantiëstelling. Ik weet niet of u het kunt herinneren, maar in de vergadering van juni 2023 heb ik daar ook al eens mijn zorgen over uitsproken over welk risico we daarin lopen. Wat ik hier nu zie, is dat er staat dat wij in juni vieren... Of in juni 2023 hebben besloten in afwijking van, ik zou even citeren wat in het

Statenvoorstel staat van juni 2023, daar staat, in de nota Financieringsbeleid is de grens van het garantieplafond bepaald op 40 miljoen. Uit het jaarverslag 2022 blijkt de provincie per ultimo 22 op 20 miljoen en garantievermogen instellingen heeft en dus nog voldoende ruimte. Dus wat hier staat in de Zomernota klopt niet. Dus of ergens is het garantieplafond aangepast. Maar we hebben toen niet besloten om dat aan te passen. Dus dat is mijn eerste vraag. Tweede vraag is, er staat hier, de hoogte van de garantstelling is bepaald op 10 miljoen. Als u het stuk uit juni 2023 leest, dan staat er niet dat de garantstelling 10 miljoen is, maar dat we de risico-inschatting bepalen op 10 miljoen. Daarvan heb ik toen al gezegd, ik vind dat een beetje hoog. Ik vraag me af of dat klopt. Maar de garantiestelling is veel hoger. Dus ik ben blij te lezen dat hier nu staat dat er we de garantiestelling op 10 miljoen bepalen, maar ik vraag me af of dat klopt. Als je het stuk terugleest uit juni 2023, staat er dat we 300 miljoen hebben, dat wij daar een garantie op afgeven. En dan, mocht het fout gaan, dat wij de hoogstens 10 miljoen kwijt zijn. Dus daar zou ik echt een antwoord willen hebben. Is het 300 miljoen of is het 10 miljoen? En als het 10 miljoen is, dan betekent dat ook dat we als wij in december iets gaan doen dat er dus een garantie komt van 10 miljoen en niet hoger. Dus daar ben ik dan benieuwd naar. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Mijnheer Boerland, hebt u nog een opmerking?

De heer Boerland: Niet echt. Ik heb inderdaad nog het stuk gelezen zo van, al die bolletjes, dat is leuk zo, maar op een gegeven moment vroeg ik me af zo van, wat betekent groen vinkje ervan? Maar dat hoeft ook niet daarna worden toegelicht. Maar dan ben ik het wel met de andere sprekers eens, zo van, wat zegt het nou precies? Dus dat ... Ik heb voor de rest ook geen opmerking.

De voorzitter: Dank wel mijnheer De Hertog.

De heer De Hartog: De Hartog, voor volledigheid.

De voorzitter: Ik heb u nu al Den Hartog genoemd, de Her...

De heer De Hartog: We hebben al verschillende varianten gezien. Misschien ligt ik hem toch nog een keer toe.

De voorzitter: Excuses daarvoor.

De heer De Hartog: Geen probleem. Allereerst mijn complimenten voor de verbeterde leesbaarheid, ook in navolging van de heer Adriani, dus ook aan de ambtelijke organisatie, want jullie zijn ook nog bezig geweest met het ... Met een nieuw financieel systeem. Dus respect daarvoor, dat jullie dat ook ... Dit ook nog verbeterd hebben. Dus mijn complimenten daarvoor. Ik ben het ook eens met de heer Adriani. Dat is dan wel het voordeel van de laatste in de rij zijn, dat ik iedereen kan quoten die ... Wat handig is voor mij. Dat het inderdaad goed is om nog te wachten op verdere verbeteringen van de financiële stukken. Die zien we vanzelf tegemoet. Ik heb nog wel twee vragen daarover aan gedeputeerde. Ik heb zelf in de vorige FAC-vergadering ook wat suggesties gedaan voor de digitalisering van de financiële stukken. Ik heb daar nog steeds best wel een mening over hoe dat zou kunnen, dus ik was vooral benieuwd hoe dat traject er verder uit gaat zien. In hoeverre worden wij of ik of anderen daarbij betrokken? Dus als u daar al iets over zou kunnen zeggen, zou het heel fijn zijn. Als tweede vraag, dat is meer gewoon puur uit interesse, heeft u een idee hoe het nieuwe financiële systeem op dit moment hopelijk al heeft bijgedragen aan het gemakkelijker vormgeven van de financiële stukken? Of was het op dit moment vooral nog moeilijker? Dus daar ben ik ook gewoon even nieuwsgierig naar, of dat inderdaad de beloofde verbeteringen nu al heeft laten zien. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Dat was ... Dat waren de vragen die allemaal nu ... Mijnheer El Hamdaoui heeft zich teruggetrokken van de ... Uit de digitale vergadering. Dus ik zal hem niet vragen wat zijn inbreng is. Ik wil u graag dan het woord geven voor de beantwoording. Nog even een break. Dus we gaan even een koffiepauze nemen van drie minuten en daarna komen we weer terug. Hartelijk welkom terug. We gaan de vergadering heropenen na deze korte schorsing. Ik wil ons gedeputeerde Has Bakker het woord geven om de vele vragen die zijn gesteld te beantwoorden.

Gedeputeerde Bakker: Dank u wel, voorzitter. Dank voor alle vragen en reacties en in algemene zin dank voor de reflecties die we mogen van ontvangen. Fijn dat het u ... Dat u heeft gezien dat wij in ieder geval een poging hebben gewaagd om het document wat compacter te maken en alvast de stappen te zetten. Wij gaan er weer mee door. We gaan ermee verder. Ik hoorde ook goede suggesties, aanmoedigingen en ook verbeterpunten, dus die nemen wij mee in de producten die hierna weer gaan komen in een ... Bijvoorbeeld de Najaarsnota. Dus daar kunnen wij zeker mee verder. Dan was er nog de vraag eigenlijk over, willen we een wat meer actie gerichte Zomernota of dadelijk misschien Najaarsnota? Wat ... Ik denk deels kan ik daar heel goed in meegaan. Dus dat je op een gegeven moment zegt, we gaan een bepaald doel, het staat niet op groen, en dat was trouwens een breed gedeelde vraag, wat zijn die groene bolletjes, we hebben vandaag een paar debatten gehad, heb ik ook aan mogen deelnemen. Die Kaderrichtlijn Water gaan we misschien als land wel niet halen, maar toch staat er een bolletje op groen. Wat gaat daar mis? We kijken iedere keer, herhalen wij onze ... Wat we in begroting hebben beloofd, in onze meerjarendoelen op activiteiten, tijd, planning en geld? Zitten wij dan op koers? Ja, oranje of rood. Daar zijn die bolletjes ook aan gerelateerd. Eigenlijk is de vraag die ik enkelen van u ook heb horen zeggen, zodra dat niet lukt of niet in beeld is, wat ga je dan doen om bij te sturen daarin of zou je misschien je doel op een bepaalde manier moeten veranderen? Ik ga met die boodschappen ... Gaan wij ook nog even zelf goed ten rade of wij dat er nog meer in kunnen verwerken, zonder dat we daarbij weer denk ik in een bepaalde valkuil trappen en het document weer twee keer zo lang gaat worden. Dus dat ga ik ... Die pakken wij op. Dan ga ik de vragen langs die door de verschillende fracties zijn gesteld. De PvdA die vroeg naar de bestemmingsreserve en wanneer er wel of niet de bestemmingsreserve ... Over de Bikker-gelden is het inderdaad vandaag al eerder gegaan. Er zijn meerdere methodes om dit soort dingen te verwerken. Maar wat wij ook, zeg ik wel daarbij indachtig de debatten die wij hier eerder hebben gehad over, wees nou eens een beetje scherp op wat er in de reserves komt, in bestedingsplannen, dat soort zaken, is het doel en zijn we bezig om meer te sturen aan de voorkant als het een decentrale uitkering betreft waarin wij zeggen, ga nou eens even heel goed kijken, zorg dat er een plan ligt, zorg dat er een goed doordachte aanpak ligt, voordat dat doorgesluisd wordt naar bijvoorbeeld een bestemmingsreserve, om daar ook gewoon goed grip te krijgen over de inzet van de middelen. Daar is hard aan gewerkt. Ik weet niet of het al in de inbox zit, maar daar komt vandaag anders morgen ... Gisteren is in ieder geval in GS een uitgebreide brief hierover vastgesteld met daarin een doorkijk ook hoe wij die middelen ook weer daar gaan uitgeven waar ze uitgegeven ... Wij ze willen uitgeven, namelijk aan ov. Het kader daarbij, zeg ik ook tegen de heer Adriani, blijft de nota Reserves en voorzieningen. Dat maakt ook het geval van de energietransitie en andere waar heel nadrukkelijk ook het verzoek lag en ook het voornemen was om dat zo te gaan vormen en dat wij dit P&C-product hebben opgepakt in het Statenvoorstel. Daar zit het verschil in. Maar u krijgt daar ... Over de Bikker-gelden wordt u zeer spoedig nader geïnformeerd. VVD wat over inderdaad scherp, korter bijsturen, daar heb ik net al wat over geprobeerd te zeggen. Het opschonen van de reserves. De bestedingsplannen worden in ieder geval altijd ook getoetst, de plannen moeten ook geactualiseerd worden. U vroeg, zijn die ... Zijn ze ook inderdaad, die bestedingsplannen, vastgesteld door GS? Let daar goed op. Dat nemen wij mee. Ik denk dat het ook goed is dat de heer Luik zo daar nog eventjes op ingaat. Maar u vroeg vooral om daar aandacht voor te hebben. Dat gaan we doen.

De heer Janssen: Voorzitter?

De voorzitter: Mijnheer Janssen.

De heer Janssen: Is er intern een richtlijn waar die bestedingsplannen aan zouden moeten voldoen qua reikwijdte, diepgang, et cetera?

De voorzitter: Mijnheer Bakker.

Gedeputeerde Bakker: Ja, dat is er wel, maar in ... De details daarvan zou u ... Schud ik niet zo uit mijn mouw. Dus als u daar nog wat meer informatie over wil hebben, kunnen we u dat voorzien. Of ik ... Dadelijk even na mijn beantwoording nog vraag of een van de collega's daar vanuit de techniek nog wat over kan zeggen. Maar dat ... Die hadden we dan even ten goede. Dan vroeg u nog naar ... De bedrijfsvoering kwam inderdaad in BEC. Dan vroeg u nog naar de intocht van Sinterklaas. Is dat voorspelbaar? Dat hij in de provincie Utrecht kwam niet. Dat was in ieder geval voor ons een verrassing, een welkome verrassing natuurlijk. De vraag lag voort vanuit Vijfheerenlanden, een nieuwe gemeente binnen onze provincie, waarin ook is gezegd, dan kunnen we die nieuwe gemeente, en dat hebben we toen ook zo met elkaar wel besproken toen zij toetraden tot de provincie, kunnen wij die nu op zo'n moment met niet een al te grote investering of een subsidie ... Kunnen wij hen helpen bij een mooie activiteit die ook ten bate komt aan de hele provincie? Dat was de Sinterklaasintocht. Het verzoek is gekomen vanuit de gemeente Vijfheerenlanden of wij dat kunnen doen. Er is in zeer kort tijdsbestek goed gekeken naar, is er ergens ruimte om de 50.000 euro uit te bestemmen? Dat is niet gevonden. Post onvoorzien had deze ruimte wel en wij hebben ook financieel daarnaar gekeken van, achten wij het ook opportuun om die ruimte in te zetten? Daarom is het voorstel daartoe gedaan. Wat ons betreft, een hele mooie manier om eenmalig deze mooie activiteit te kunnen ondersteunen. Dan vraagt de SGP, en dat was later ook de ChristenUnie die ernaar vroeg en misschien ook een aantal anderen, over de overschrijding op personele kosten. Die ... Dat is ... We hebben dat beantwoord in de technische vragen ook van de ChristenUnie. Naar ons idee gaf het ... Gaf dat in voldoende mate antwoord. Maar wij zullen naar aanleiding van de vragen die u beiden heeft gesteld, met uw permissie uiteraard, deze nog eventjes meenemen. Dan zal ik ze volgende week in de commissie BEC, wanneer we het ook hebben over de hele bedrijfsvoeringsparagraaf, even in den brede te beantwoorden. Want uw vraag is me duidelijk. Dan zullen wij nog even iets meer zeggen over de overschrijding daarop en kunnen wij nog een iets fijner beeld geven. Dus die neem ik dan mee naar volgende week en hebben wij bij deze op het lijstje gezet. Vertraging van de subsidies of hoe zit het met de subsidies? Er zit op dit moment, en dat probeerde ik net de voorzitter even in te fluisteren, dus het komt niet aan het einde van het jaar, het is bij u, het ligt op uw deurmat, digitale deurmat, namelijk het voorstel, het Statenvoorstel met daarin ook een doorkijk. We hebben een enquête gehouden. We hebben goed geanalyseerd en volgens mij ook aan u een eerlijk verhaal teruggelegd, hoe staat het met de subsidieverlening, wat gaan wij daaraan doen? De heer De Hartog vroeg ook naar het SAP-systeem op subsidies. Daar gaan wij allemaal in op dat ... Die ... Dat Statenvoorstel. Het is eigenlijk een Statenvoorstel en een -brief in een, want we gaan namelijk ook in op welke stappen gaan wij zetten de komende maanden om de achterstanden die er zijn in te halen en toe te werken naar, zeg ik even uit mijn hoofd, de 95 procent die wij hebben vastgelegd als doel. Daar zijn we vast niet voor 1 januari, maar daar wordt wel keihard aan gewerkt. We rapporteren daar intern iedere maand over en dus ik zie iedere maand dat we de achterstanden in aan het halen zijn. Ik ben in ieder geval erg blij met het werk dat nu wordt verzet.

De voorzitter: Mevrouw Hoek.

Mevrouw Hoek: Dank u, voorzitter. Ik heb een aantal keren gevraagd inderdaad over subsidies van dat je kon zien dat het altijd maar terugkeerde en dat er nooit eigenlijk zo leek dat er geen check gedaan werd, is die subsidie nog wel nodig, en dat het maar automatisme is. Ik zie nu op pagina 113 wel een heleboel subsidies, maar ik kan nu niet de referenties zien, maar misschien zegt u wel net wat u net al zei, het is niet de eerste keer en het is niet de laatste keer, het is nu wat we dit jaar doen. Dus dan heb ik niet de referentie van, het is de zoveelste keer. Het is eigenlijk ... Het is te gemakkelijk om alleen het rijtje te zien van dit jaar met de bedragen erachter. Dus ik zoek dan naar de verklaring waarom er subsidie gegeven wordt, laat ik het zo zeggen. Maar misschien moet ik ...

De voorzitter: Die komt natuurlijk inderdaad met een nieuwe Subsidieverordening en de discussie die we daar ook over gaan voeren met elkaar. Maar u vraagt eigenlijk om inderdaad ook de jaren te kunnen vergelijken en of dat ook op dat moment ...

Mevrouw Hoek: En of het nog wel zin heeft.

De voorzitter: Beschikbaar gesteld kan worden?

Mevrouw Hoek: Bestaat dat gebouw nog wel of ...

De voorzitter: Dit hoort natuurlijk uiteindelijk binnen de commissie BEC, denk ik. Maar ... Mijnheer De Hartog.

De heer De Hartog: Dank u wel, voorzitter. In navolging van het antwoord van de heer Bakker op mijn vraag, mijn vraag ging niet specifiek over het subsidiesysteem, maar meer gewoon het financiële systeem, wat al operationeel is en of dat inderdaad ook geholpen heeft bij het maken van de Zomernota bijvoorbeeld ... Dat is gewoon puur meer een informatieve vraag. Niet zozeer over de systemen die nu nog neergezet gaan worden. Want het idee, een van de dingen die beloofd was voor het huidige financiële systeem, is dat het ook de werkdruk hopelijk voor de ambtelijke organisatie uiteindelijk gaat verlichten. Tenminste, dat hoop ik nog steeds dat dat wel het doel is. Dus ... Maar ik kan me wel voorstellen dat het nu nog juist zwaarder is. Dus daar gewoon even een beetje gevoel voor krijgen. Dank u wel.

De voorzitter: Mijnheer Bakker.

Gedeputeerde Bakker: Zijn wel een paar verschillende onderwerpen, dus ga ik even mijn best doen om dan ook niet helemaal de draad van de beantwoording kwijt te raken. Wat mevrouw Hoek vroeg, terechte vraag, komen daar in jaarstukken, begroting, al dat soort zaken, komen we op dat soort zaken terug. Maar de Zomernota is daar niet helemaal document voor. Natuurlijk geldt dat ook iedere keer. U stelt die subsidies ook in en u ziet daar ook van wat ermee gebeurt en ook, wat voor een subsidie zijn het? Zijn het exploitatiesubsidies of zijn het andersoortige subsidies? Dus laat ik zeggen, in de ... Het voorstel dat u heeft ontvangen vandaag over de aanpassing van de Algemene Subsidieverordening staan ook een aantal zaken in die, en dat erken ik een beetje in uw eerdere vragen daarover, hoe houden wij goed grip en overzicht daarop, die daar hopelijk ook alweer wat aan tegemoetkomen. Ik zou zeggen dat ... Dit komt ook in andere P&C-documenten wel terug. Maar die beweging die we moeten maken, en laat niet tot het oneindig die subsidies doorlopen, die ... Daar ben ik goed mee bekend, dat dat de grote wens is en die delen we ook. De heer De Hartog vroeg een en ander over het systeem. Ik moet eigenlijk rechts achter me kijken, want daar zitten de echte ervaringsdeskundigen. Wat ik ervan meekrijg, en volgens mij benoemde u het allebei denk ik in het voorzetje dat u deed, ja, het helpt en het heeft heel veel potentie. We zien ook dat die al voor een deel benut wordt. Af en toe is het volgens mij ook wel even hard zweten om dat op mo... Op uur u nog niet altijd alles

natuurlijk helemaal zo werkt zoals bedacht. Maar er worden echt mooie stappen gezet. Ik hoor daar positieve reflecties op dat het ons gaat helpen, ook in juist de dingen die u zelf noemde, hoe verbind je dit met subsidies, hoe zorgen we voor een betere digitalisering die ook weer helpt in de doorloop van de termijnen? Ga ik naar de Partij voor de Dieren? Even die vraag over, waarom die Zomernota dan in de herfst, kunnen we bijsturen? Dat is natuurlijk ook het onderwerp van gesprek met de commissie Janssen geweest.

Planningstechnisch kan het gewoon nu even niet anders. Wij stellen hem vast, de laatste GS voor de zomer en dan is in september pas deze vergadering en kunt u ... En de eerste PS is pas weer in oktober, dus dan kom je daar automatisch op uit. Maar met de tweede deling ... Mededeling van mij zojuist zal daar volgend jaar wel wat verandering in komen. Over de groene bolletjes heb ik wel het een en ander al gezegd. Geen toelichting daarbij, dat is denk ik juist ook de wens, maar dat is inderdaad de vraag, wat wil je? Dat is ook een vraag aan u. Wij hebben inderdaad gemeend, al een tijdje, de groene bolletjes, om daar geen of nadere uitleg te geven, om juist daarin te gaan waar het niet in de pas loopt met de aan u beloofde activiteiten of planning of geld. D66 sloeg daar ook twee elementen. Het ging ook over de bolletjes en het actieperspectief. Daar heb ik al een en ander over gezegd. Dat laatste nemen we zeker mee. De zinnen, mooi dat u die 25 keer ... Dat het is opgevallen dat die er 25 keer inzat. Die nemen we graag mee, want dit soort dingen kunnen er ook gewoon uit en dat helpt ook weer om het paar pagina's korter te maken. Volt, volgens mij vergaderschema en ook de uitleg van de kleuren. al een en ander over gezegd. Bikker-gelden, ik zag u net ook knikken, komt naar u toe en heb ik al het een en ander over beantwoord. 50PLUS, idem. ChristenUnie, ook al. Even kijken over de kosten... Dan kom ik bij het garantiëplafond en daar zei ook het CDA een en ander over. Even toch terug. Bij de vaststelling van de nota Financieringsbeleid is een plafond afgesproken van 40 miljoen euro, bij de vaststelling van het treasurystatuut hebben de Staten, zegt mijn herinnering even volgens mij, nee, dat weet ik eigenlijk wel zeker dat dat per amendement was, is dat verlaagd naar 20 miljoen. Die garantstelling van die bussen, in totaal komen we daar inderdaad overheen. Dus dat is de reden dat wij nu conform het treasurystatuut daaraan hun goedkeuring vragen, want het gaat over die garantstelling van de Zero Emissie Bus, het gaat over een totale omvang van 10 miljoen. Dus dat is de reden dat we dat nu aan u voorleggen. Wij handelen daarmee conform het treasurystatuut. De ... U vroeg daarbij nog een overzicht. Dat was volgens mij de ChristenUnie. Dat kunnen wij u leveren daarover, dus dat zullen wij nog ... Dat zullen wij nazenden. BBB, al een en ander over gezegd. Forum voor Democratie ging ook over de leefbaarheid en het ICT-systeem en wacht op verdere verbeteringen. Dus volgens mij, voorzitter, heb ik gepoogd om alles te beantwoorden en zou de heer Luiks mij nog aanvullen op een aantal zaken.

De voorzitter: Ik zie nog een aantal vragen. Mevrouw Blekxtoon.

Mevrouw Blekxtoon: Dank, voorzitter. Ik weet niet aan wie ik dan de vraag misschien moet stellen. Maar wat is ervoor nodig om het presidium opnieuw naar het vergaderschema te laten kijken? Dat was mijn vraag.

De voorzitter: Het wordt geagendeerd bij het presidium, maar of het mogelijk is om het vergaderschema te wijzigen, dat is natuurlijk nog de vraag. De heer Adriani heeft dan ook gevraagd, wat zijn de consequenties als we het toch willen wijzigen voor de andere onderwerpen die al op de agenda staan? Dus dat is een ... Dat wordt door het presidium besproken en het wordt weer teruggekoppeld. Nog een vraag, mijnheer Koren.

De heer Koren: Voorzitter, over die garantiëstelling. Kijk, als we in juni 2023 in het stuk lezen dat het 40 miljoen is en we besluiten later met het treasurybeleid dat het 20 wordt, dan bent u in ieder geval met mij eens dan dat we daar dan vergeten zijn dat die 10 miljoen eraan zat te komen. Anders hadden we natuurlijk nooit die 20 vastgesteld.

De voorzitter: Mijnheer Bakker.

Gedeputeerde Bakker: Nee, want het ging over de nieuwe concessie natuurlijk. Dus dat wisten we toen nog niet in de exacte omvang waarin we dat nu weten. Dus het is ... Gegeven het door u vastgestelde plafond handelen wij nu en leggen wij dit nu voor.

De heer Koren: Dat is ... Technisch is me dat duidelijk. Alleen zou ik zeggen, in de volgorde, op het moment dat wij beslissen, is het 40 miljoen en in een keer wordt die 20 en moet hij nu verhogen naar 30. Dan zou ik denken, dan zijn we misschien ergens in de wandelwegen vergeten dat die 10 eraan kwam. Maar afgezien daarvan, was mijn belangrijkste vraag net, en daar heeft u totaal geen antwoord op gegeven, is dat in de stukken van juni 2023 staat dat de garantiestelling veel groter is, maar dat we het risico inschatten op 10 miljoen. Hier staat nu dat de garantiestelling 10 miljoen wordt, en dat vind ik prima, maar dat betekent dus ook dat bij de contracten als we die gaan verlenen een maximale 10 miljoen komt. Dat is niet in lijn met wat u PS heeft laten besluiten in juni 2023. Wat mij betreft, hoeft dat niet, maar dan zou het risico dus nooit groter moeten worden dan 10 miljoen.

De voorzitter: Mijnheer Bakker, kunt u daar nu al antwoord op geven of ...

Gedeputeerde Bakker: Ik ... Volgens mij was de vraag die de heer Koren net stelde, klopt dat hetgeen wij schrijven en is dat zo? Ja, dat klopt, dat betreft inderdaad die 10 miljoen. Dat is inderdaad met het inzicht dat daar nu over bestaat en dan kom je in totaal uit boven dat plafond en dan is het geen bevoegdheid meer, om het maar even zo te zeggen, van GS, maar is het iets wat we aan u voorleggen om actief over te besluiten en dat is ... Dat komt dan hierin terug.

De voorzitter: Mijnheer Travaille.

De heer Travaille: Dank u. Ik wil even terugkomen op het punt over de meer actiegerichte Zomernota, zoals de heer Bakker het noemde. Ik snap eigenlijk niet goed waarom niet de acties al vermeld staan, als het gaat om onderwerpen waarop we onvoldoende scores, waarop we achter liggen.

De voorzitter: Mijnheer Adriani.

De heer Adriani: Punt van de orde, voorzitter. Er komt gewoon nog een tweede termijn, toch?

De voorzitter: Ja. En dit is een uitstekend onderwerp voor de tweede termijn, maar dat is een onderwerp... Dit onderwerp is dan meninguitwisseling tussen de fracties, tussen de commissieleden, en niet meer een vraag stellen aan gedeputeerde.

De heer Travaille: Daarom dacht ik, het is goed om die vraag nu even te stellen.

De voorzitter: Mijnheer Travaille.

De heer Travaille: Daarom dacht ik dat ... Dit is een typische vraag voor de gedeputeerde. Kijk, die eerste vier maanden zijn een aantal dingen gebeurd en daarom komt er een Statenvoorstel bij de Zomernota, waarin we bijvoorbeeld mutaties aanbrengen in de reserves. Er zijn een paar dingen gebeurd, we spelen daarop in. Maar dat geldt natuurlijk ook voor de inhoud. Die inhoud, daar zijn ook een paar dingen gebeurd, of niet gebeurd in het geval van de NNN-gebieden. Dan spelen we daar ook op in, verwacht ik dan van GS. Dus dan verwacht ik eigenlijk gewoon een Statenvoorstel waarin staat, en dit gaan we daaraan doen. Dat doen we voor de financiële kant, voor de organisatiekant, waarom doen we dat niet voor de inhoud, is mijn vraag.

De voorzitter: Mijnheer ... En dan mijnheer Adriani, daarop inhakend.

De heer Adriani: Andere interruptie, voorzitter.

De voorzitter: Een andere interruptie. Mijnheer Bakker, als u hier nog eerst op in wil gaan, dan wordt dat ook een onderwerp dat we in de tweede termijn gaan bespreken met elkaar, maar niet meer met u.

Gedeputeerde Bakker: Dat is ... In die zin is dat natuurlijk in zichzelf best een zoektocht. Want waar ligt dat niveau waarover wij rapporteren aan u? Dat ... De zaken die u daarbij noemt, de financiën, de kaders, bereiken wij ook die meerjarendoelen, is dat heel evident, gaan wij heel diep op een soort activiteitenprogramma aan u rapporteren. De vraag is inderdaad of wij u daarmee helpen, of we daarmee de zinvolle uitwisseling hebben. Ik denk, daar waar het een grotere bijstelling zou vragen, dan vind ik het inderdaad een goede suggestie om te kijken, kunnen wij dat wat actiegerichter of wat scherper maken? Die heb ik duidelijk gehoord. Maar u een heel Statenvoorstel voordoen voor al die programma's en al die activiteiten waar ... Men is hier continu natuurlijk bij aan het stellen om te kijken, wat werkt wel en wat werkt niet en wat is daar vervolgens voor nodig? En ga je dan echt de diepte in, bijvoorbeeld neem ik even een onderwerp uit mijn eigen portefeuille, op water, kijk je dan in ... Naar die ... Ik heb ... We hebben het er vanochtend ook over gehad, naar zo'n Kaderrichtlijn Water, dan zit ... Dan zitten de stappen in wat doen we daar nou in en wat hebben we dan als bijstelling en ook beleidsmatig ... Dat zit in die beleidscyclus. En daar ... Dat ... Mijn voorstel zou niet zijn om dat allemaal in die Zomernota te gaan laten landen, want dan krijgen we 500 bladzijden aan techniek.

De voorzitter: Nog een korte interruptie, de heer Travaille.

De heer Travaille: Dit is niet wat ik bedoel. Want wat u nu schetst, is eigenlijk de situatie van de groene bolletjes. Daar hebben we ons punt van gemaakt. Aan die groene bolletjes kan ik niet zien wat er eigenlijk gebeurd is. Dat is één punt. Het tweede punt was, wat wij constateren in als we alles onder elkaar zetten, dan is er één onderwerp daar scoren we rode bolletjes. Dat zijn de NNN-gebieden. Als we dan in vier maanden constateren, dit lukt volgens GS op dit moment niet, dan verwacht ik daar voor dat punt een voorstel met, en wat gaan we dan doen? Ik verwacht dat niet voor alle groene bolletjes waarbij we zeggen van, hier liggen we op dit punt en daar liggen we op dat punt. Maar ik verwacht wel, op het moment dat GS zelf constateert dat je dit onderdeel niet realiseert, rode, niet oranje, maar rode bolletjes, dus de activiteiten lukken niet en de planning lukt niet en het budget lukt niet, dan verwacht ik gewoon een concreet voorstel, zoals we dat ook een concreet voorstel krijgen over, hoe schuiven we het geld van links naar rechts of soms van rechts naar links?

De voorzitter: En toch moet ik zeggen, mijnheer Travaille, dit is een te lange interruptie volgens de nieuwe werkwijze. Dit is een uitstekend onderwerp om met de andere fracties te bespreken, de andere commissieleden te bespreken. Maar ik geef alsnog de heer Bakker het woord om te reageren.

Gedeputeerde Bakker: Is dat ik het heel kort probeer te houden. Uw punt is helemaal duidelijk, mijnheer Travaille. Ik heb daar gepoogd in ieder geval eerder op te beantwoorden dat ik denk dat die beweging een hele goede is en dat het dan best even zoeken is naar welk detailniveau je daar precies op gaat beantwoorden. Maar dat we daar iets van laten zien, die wens heb ik van verschillende kanten gehoord. Het is alleen niet hoe we de Zomernota nu maken en het is ook niet hoe we hem ... Hoe de opzet nu is. Dus dat maakt een beetje dat ik, ben ik met u eens, maar ik denk dat we dan samen hopelijk ook kunnen constateren dat het ook vooruitkijken is naar de producten die gaan komen en daarbij ook de vraag is, wat wilt u daarin zien en op welk detailniveau wilt u daar wel of niet insturen? Zoals u het net vroeg, wat is er dan vervolgens nodig of

welke bijstelling is dan benodigd en achten wij die dan vervolgens ook zinvol, om daar iets van te laten zien in een volgend tussen-P&C-product, die staat duidelijk genoteerd.

De voorzitter: Dank u wel. Dat is uw laatste interruptie, de derde.

De heer Travaille: Klopt, nummer drie. Want het hoeft niet per se in de Zomernota zelf. Het kan dus ook gewoon in het Statenvoorstel?

De voorzitter: Akkoord. Mijnheer De Hartog, wilde u hier nog op ingaan of zal ik eerst mijnheer Adriani het woord geven voor een interruptie? Mijnheer Adriani.

De heer Adriani: Voorzitter, ik dacht, ik bewaar mijn vervolgvraag voor de tweede termijn, maar u herinnert mij eraan dat dat niet meer mag. Dus ik ga dan nu toch het per interruptie doen. Dan kom ik toch nog heel even terug op die bestemmingsreserves. Ik word van het antwoord niet veel wijzer, laat ik het maar zo zeggen, omdat ik denk dat voor die Bikker-gelden een bestedingsplan is, dat is namelijk in de kadernota al vastgelegd. Nou heeft u een brief aangekondigd, dus die wil ik best afwachten. Maar misschien een tipje van de sluier, staat daar een vooraankondiging in dat daar bij de begroting wel een voorstel zit om de Bikker-gelden in de bestemmingsreserve te doen? Want als dat niet zo is, dan ga ik even nadenken of ik daar een amendementje op wil maken.

De voorzitter: Mijnheer Bakker.

Gedeputeerde Bakker: Ik denk dat daar even een verschil van inzicht zit over, in hoeverre vonden wij dat al helemaal rijp om dat inderdaad in de bestemmingsreserve ook zo te laten gaan en dat voorstel? Dus vandaar dat even is gezegd, werk eerst even dat plan uit en dan hoort u het z.sm.. Dat voorstel waar u het over heeft, dat zal voorgesteld worden om daar ook een deel inderdaad die beweging te maken. Dat komt bij de slotwijziging al terug.

De voorzitter: Goed. Dank u wel. Mijnheer De Hartog.

De heer De Hartog: Het voelt voor mij als een grote twijfel om dat nu nog te doen of inderdaad in de tweede termijn. Maar misschien kunnen we dit als een soort van overgangsinterruptie doen. De heer Travaille stipt een aantal relevante punten aan, maar die hebben we ook wel besproken uit den treuren in de commissie Janssen. Dus daar hebben we wel bedacht dat het ook wel handig is om de financiële evaluatie en de beleidsmatige evaluatie te splitsen. Vanaf daarom is denk ik ook al dat enigszins ook verwerkt in de Zomernota, dus ... Maar corrigeer me als het niet zo is voor gedeputeerde. Maar uiteindelijk leek ons dat handiger, omdat je anders elke keer hele lijvige P&C-documenten zou krijgen, die zowel de financiële evaluatie als beleidsmatige doen. Dat zijn eigenlijk ... Technisch gezien zijn het verschillende dingen. Dus dat misschien even ter toelichting.

De voorzitter: Dat is inderdaad een mooi bruggetje naar de tweede termijn, maar u had ook in de eerste termijn een vraag gesteld, namelijk de digitalisering van de financiële stukken, hoe gaat dat traject eruitzien en worden we daarbij betrokken, die eigenlijk ook nog niet beantwoord is. Dus ik dacht, laten we daarmee afsluiten en dan is de eerste termijn wat mij betreft voorbij.

Gedeputeerde Bakker: Ja, dat doen wij heel graag.

De voorzitter: Fijn. Dan gaan we nu over naar de tweede termijn. Er zijn verschillende onderwerpen die wellicht nog besproken kunnen worden in de tweede termijn. Ik dacht dat hij aanstond. Er was nog specifiek een vraag aan de concerncontroller over het opschonen van de reserves door de heer Janssen, wordt die daarbij betrokken? Wilt u daar nog een reactie opgeven?

De heer ...: Volgens mij, dank u wel, voorzitter, volgens mij heeft de gedeputeerde al een heel goed antwoord gegeven. In aanvulling daarop hebben een uitgebreide nota Reserves en voorzieningen door jullie laten vaststellen. Daar staan ook een aantal spelregels in die van bestedingsreserves, want we hebben ... We zien verschillende types reserves voor bestedingsreserves. Er staat bijvoorbeeld voorwaarde dat er een meerjarig bestedingsplan aanwezig dient te zijn, vastgesteld door GS. Dus die afspraak is er. Voor die reserve voor energietransitie hadden we een beetje een bijzondere situatie, waarbij we al discussiërend erachter kwamen dat een storting of een onttrekking uit de saldireserve via de regels rondom risicomangement zou leiden tot een nieuwe storting in de saldireserve. Dat leek de Staten niet wenselijk. Dus we hebben in lijn met jullie voorstel daar een bestemming voor gevormd. Voor de Bikker-gelden geldt eigenlijk een beetje hetzelfde. De ... We weten hoeveel we krijgen, maar we weten eigenlijk nog niet hoe we het gaan besteden. Dus ... Daar ligt een voorstel voor. Dan heb je dus aan de ene kant de vorming van een reserve geregeld, maar heb je ook nagedacht over wanneer je welk geld besteedt? Dat is een beetje antwoord op de vraag.

De voorzitter: Dank u wel. Mevrouw Hoek, een interruptie.

Mevrouw Hoek: Mag ik aannemen dat we nu nog net in het blokje zitten dat ik nog wel een vraag ...

De voorzitter: Dat u nog een technische vraag kunt stellen. Ja.

Mevrouw Hoek: Nou ja ... Hoe ...

De voorzitter: Sorry. Een vraag aan de gedeputeerde.

Mevrouw Hoek: Precies. Toch eventjes, hier op pagina 125, Toekomst N201. Daar hebben we het de hele middag bijna over gehad, over de eventuele fietstunnel. Er wordt wel steeds gesproken over de fietstunnel, er wordt ook gesproken over de planstudie, maar we hebben het ... Vanmiddag is constant het bedrag van 13 miljoen gevallen. Dat bedrag komt in dit blok helemaal niet voor. Wel een samenvatting van over verschillende ... De Demmerikse brug, Vreelandbrug, fietstunnel.

De voorzitter: Maar, mevrouw Hoek, is dit iets wat in de commissie B&E had besproken moeten worden? Of is technisch FAC.

Mevrouw Hoek: Nee, want dat is daar niet ter sprake gekomen. Want op een gegeven moment viel het bedrag van 13 miljoen en daar zijn we gewoon op door gaan borduren. Maar niet zoals het nu is.

De voorzitter: Maar ik heb toch het gevoel alsof het ter sprake had moeten worden daar.

Mevrouw Hoek: Dat misschien wel. Maar goed.

De voorzitter: Mijnheer Bakker, onze gedeputeerde, kan er niets over zeggen. Eén zin.

Mevrouw Hoek: Graag.

Gedeputeerde Bakker: Wellicht, en anders moeten we erover doorpraten. Maar in het Statenvoorstel dat u heeft besproken, daar staat een besispunt in waar dit bedrag ook in wordt genoemd. Dus daar zit de referentie in. Het voorstel wat GS doet, maar dan ga ik me op de inhoud begeven en daar heeft collega Van Schie het uitgebreid met u over gehad, is om dat niet op te nemen. Dus dat beantwoordt denk ik de vraag waarom u dit bedrag niet ziet in dat rijtje. Daar willen de Staten of in ieder geval de meerderheid van de commissie ... Leek daar een ander besluit over te nemen. Dan komen er weer andere financiële vragen aan de orde. Maar daar heeft u het, heb ik gezien, heel uitgebreid over gehad.

Mevrouw Hoek: Dat klopt.

De voorzitter: Dan wil ik nu overgaan op het tweede termijn. Op welke onderwerpen willen we elkaar bevragen? In elk geval denk ik, welke toelichting wensen wij in de Najaarsnota of in deze zomerrapportage? In hoeverre willen wij als Staten in positie ... Willen wij dat de Staten in positie worden gebracht om nog bij te kunnen sturen, om oorzaken te weten van over- of onderschrijdingen en om oplossingen te lezen al in zo'n zomerrapportage of najaarsrapportage over wat we gaan doen als er sprake is van overschrijding of onderschrijving? Dat is één onderwerp wat hier wel besproken is, wat nog niet helemaal klaar lijkt te zijn, waar we op elkaar kunnen bevragen. Daarnaast zijn er amendementen wellicht nog aangekondigd en als die nog steeds in overweging genomen worden, dan zou ik ook heel graag de indieners van die amendementen het woord willen geven om het amendement op de inhoud voor te leggen aan de andere fracties. Mijnheer Adriani, mag ik u als eerste het woord geven?

De heer Adriani: Dank. Ik haak denk ik aan bij de verschillende bijdrages van de heer Travaille, omdat daar één element zit waar ik het helemaal mee oneens ben en één element waar ik het heel erg mee eens ben. Dat waar ik het oneens ben, en dat sluit aan ook bij de inbreng van de heer De Hartog net, is die vraag van, wil je in de P&C-documenten ook de resultaatsindicatoren hebben? Daar hebben we het heel vaak over en daar hebben overigens alle volksvertegenwoordigers het altijd heel vaak over. In het besluit van de commissie Janssen of in het voorstel staat dat we dat niet doen. Dat zijn eigenlijk drie redenen voor. Ten eerste, of je het resultaat haalt, is nooit alleen maar afhankelijk van wat de provincie doet. Ten tweede, het is eigenlijk heel onhandig dat je op alle beleidsvelden in één sessie op ... Aan de hand van één document alle beleidsinterventies moeten evalueren met elkaar. Ten derde, als je niet ook de trend ziet, dan weet je ook niet of je de goede kant opgaat. Dus vandaar dat we heel expliciet hebben gezegd, en ook besloten met elkaar, de activiteitenverantwoording in de P&C-documenten en de resultaatsindicatoren in de beleidsevaluatie, zodat we ook per beleidsveld ook de ruimte hebben om daar het goede debat over te voeren. Daar kunnen we dan natuurlijk weer dingen uithalen die we meenemen naar algemene beschouwingen en dat soort zaken. Maar dan helpt het wel als we dat met elkaar besloten hebben, dat we ons daar ook bij neerleggen dat dat zo is . Dus die oproep zou ik willen doen, want anders gaan we dit gesprek bij iedere P&C-vergadering toch weer opnieuw voeren.

De voorzitter: Dan houden we ... Was u klaar met uw ...

De heer Adriani: Het tweede waar ik het heel erg mee eens ben, met wat de heer Travaille inbracht, is dat als het op activiteiten misgaat, dat het sturingsinstrument natuurlijk maar weinig een sturingsinstrument is, als daar niet ook voorstellen bijzitten om op de activiteiten bij te sturen. Dat zijn we inderdaad tot nu toe nog niet gewend. Dat is ook niet een expliciete uitkomst van de commissie Janssen. Maar ik vind het wel heel logisch dat je zegt van, bolletjes op rood, dan of spreken we af dat we minder gaan doen waardoor ze alsnog weer groen worden, of we hebben een interventie. Dan zou het logisch zijn als het college dat voorstelt. Bijvoorbeeld we gaan tien natuuraanleggers meer aannemen. Weet ik veel. Ik heb geen verstand van natuur,

dat weet iedereen. Maar dat zou een interventie kunnen zijn die het college dan voorstelt om te zorgen dat een rood bolletje groen wordt. Dus daar ben ik het van harte mee eens, dat dat een mooie toevoeging zou zijn. Voor wat betreft een mogelijk aangekondigd amendement, ik heb de woorden van de gedeputeerde gehoord als een toezegging dat in de slotwijziging gehoor wordt gegeven aan mijn gevoel dat dit toch in een bestemmingsreserve zou moeten landen. Dat neem ik even mee terug naar de fractie, maar dan denk ik dat we daar genoeg mee nemen.

De voorzitter: Mijnheer Travaille, daarna mevrouw Blekxtoon.

De heer Travaille: Dank u. Met name dat eerste punt van de heer Adriani en eigenlijk de heer Koren, die gaf het eigenlijk ook in het begin aan, ik heb inderdaad een behoorlijk stukje commissie Janssen gemist. Dat neem ik ter harte. Ik begrijp ook de keuzes die daar gemaakt zijn die we als PS ook gemaakt hebben op dat punt. Daar hebben wij ons gewoon naar te vervoegen. Tegelijkertijd blijft het verlangen wel wat erachter zit van, wat is daar gebeurd achter dat groene bonnetje? Dus wie weet zal ik of mijn partij zo iets nog eens wat vaker opwerpen. Dat tweede punt waar de heer Adriani mee afsloot, dat doet mij goed. Gelukkig, wij weten wel iets van natuur, zeker op dit punt. Maar misschien mag ik de opmerking van de heer Adriani ook interpreteren als een interesse om te kijken wat daar wel mogelijk zou zijn en of we daar eventueel tot een voorstel kunnen komen zodat we die actiegerichte agenda met name voor die rode bolletjes ook kunnen uitwerken in de volgende cyclus.

De voorzitter: Mevrouw Blekxtoon.

Mevrouw Blekxtoon: Misschien een wedervraag. Inderdaad, goed punt om dan bij een bolletje op rood een interventie te gaan verzinnen, beschrijven. Waar zouden we die dan kwijt kunnen? Dat is wel een vraag die ik dan heb. Waar ... Wat zou een logische plek zijn?

De voorzitter: Mijnheer Adriani.

De heer Adriani: Daarvan denk ik dat de heer Travaille een logisch voorstel deed. Dat hoeft niet in de Zomernota. Dat is een financieel document. Maar dat in het bijbehorende Statenvoorstel, zou ik me best kunnen voorstellen dat dat uitgewerkt wordt, als er concrete maatregelen te bedenken zijn, dat ... Als die er niet zijn, dan is dat ook een uitkomst. Maar dan zou uit het Statenvoorstel moeten blijken dat we onze afspraak moeten herzien.

De voorzitter: Is er verder nog iemand die op dit punt inbreng wil leveren in de tweede termijn. Mijnheer Janssen.

De heer Janssen: Nog in aanvulling. Kijk, we hebben natuurlijk, misschien ook goed voor de commissie om te weten, voor de FAC, is dat we natuurlijk ook hebben afgesproken dat we die beleidsevaluatiecyclus juist gaan verzwaren en ook meer gewicht gaan geven, juist ook om de inhoudelijk woordvoerders ook meer te betrekken bij dit soort afwegingen van, doen we de goede dingen, leveren we de resultaten op? Dus dit ... Het voelt nu heel erg alsof we iets kwijt aan het raken zijn, terwijl we eigenlijk juist meer terugkrijgen dan wat we hadden. Tenminste, zo voel ik het. Dus ik ben er denk ik oprecht wel blij mee. Ik zou nog wel willen aanvullen, als het gaat over die actiegerichtheid, ik heb dat punt ook op tafel gelegd, ik denk dat een beetje in aanvulling op wat de heer Bakker zegt, dat we even moeten kijken van, op welk niveau doe je dat nou? Gaat dat over in het diepste niveau op alle activiteiten, of ... Dus ik denk dat dat nog wel zoektocht is met elkaar. Want we

willen ook nu ... Ook weer niet overst... Overladen worden door allerlei operationele beslissingen. Die moeten we vooral door het college laten nemen. Dit op dit punt. Moeten we meteen met de amendementen door?

De voorzitter: Ja, graag.

De heer Janssen: Want ik ben toch niet helemaal overtuigd door het antwoord van de heer Bakker, als het gaat over het antwoord ... Of over het dekken van Sint-Niklaas uit de post onvoorzien. Ik denk namelijk dat je ... Het is uitst... Het is niet uitstelbaar, maar het is wel voorkombaar. Je kunt ook zeggen, je doet het niet. Dus ik zou toch ... Maar goed, ik heb nog een aantal technische vragen gesteld over mogelijke onderbesteding op andere posten. Dus ik zit nog wel te broeden op een amendement op dit punt, ook gewoon om de zuiverheid met elkaar ... Maar goed, misschien ligt het bij mij heel zwaar en zegt u, maakt het uit? Doe het lekker ten laste van onvoorzien. Dan hoor ik het ook graag, want dan hoef ik niet te gaan typen. Als hier nu tien mensen zeggen, wij gaan het never nooit steunen, dan bespaar ik mezelf een pc-sessie.

De voorzitter: Eerst mijnheer Adriani, dan de heer Koren.

De heer Adriani: Dat ik de strekking van het amendement goed begrijp. U gaat niet voorstellen om geen bijdrage aan de gemeente Vijfheerenlanden te verlenen, maar om hem anders te dekken?

De heer Janssen: Ja. Wij stellen ons als een brave Sinterklaas op en gaan dit niet ... Dus dat is ... Dus wij gaan dat cadeautje aan Vijfheerenlanden geven als eerste in de schoen. Dus het gaat me niet om het feit ... Dus ik vind de uitleg van de heer Bakker echt prima te volgen. Geste voor een nieuwe gemeente in de provincie die een groot evenement dat ... Enzovoorts. Ik kan het hele verhaal herhalen. Daar gaat het dus niet over. Het gaat me meer puur om de vraag van, waar gebruiken we die post onvoorzien nu voor?

De voorzitter: Helder. Mijnheer Koren.

De heer Koren: Daar een aanvulling op. Waar gaan we het dan uit dekken? Want ik hoor de gedeputeerde net zeggen dat we niks anders kunnen vinden dan deze post onvoorzien. Dus wordt het dan een theoretische sessie wat gaan we doen?

De voorzitter: Mijnheer Janssen.

De heer Janssen: Er is altijd dekking te vinden. Ik heb een aantal technische vragen nog gesteld op onderbesteding op andere posten. Die antwoorden krijg ik nog, denk ik. Dus mogelijk dat daar wat in zit, dus dat is het.

De voorzitter: Mijnheer Koren.

De heer Koren: Maar dan begrijp ik dat u uit de onderdekking van andere posten die wil verschuiven naar iets nieuws en daar dan ... Zullen we het gewoon uit onvoorzien houden? Misschien scheelt dat heel veel tijd.

De voorzitter: Mijnheer Janssen.

De heer Janssen: Nee. Ik vind ten principale dat een post onvoorzien bedoeld is voor kosten die je niet kunt vermijden, voor onvermijdbare kosten. Dat is het criterium. Dit is een vermijdbare post. We kunnen ook zeggen, we doen het niet. Weet je, dat is wat de post onvoorzien is.

De voorzitter: Zijn er nog andere leden van de commissie die zich hierover willen uitspreken, dit aangekondigde amendement? Mijnheer De Hartog.

De heer De Hartog: Ik vind, voor beide is wat te zeggen. Ik heb natuurlijk ook in eerdere financiën gezeten en onvoorzien is altijd een hele dubieuze post. Want je moet hem hebben en je wil hem hebben, maar het mooiste is als je niet opgaat, want dan heb je weinig onvoorziene dingen gehad. Dus het is altijd ... Het is voor mij een grijs gebied wanneer iets op onvoorzien moet geboekt worden of niet. Maar het klinkt nu wel dat hij op onvoorzien is gegaan, omdat we het nergens anders quasi-onvoorzien weg konden halen. Dat is heel begrijpelijk, maar voor mij is dit niet hetgeen waar we onze tijd het beste aan kunnen besteden, voor mij betreft. Dus, ja, ik steun de twijfel. Maar ik vind het eigenlijk niet belangrijk genoeg om daar bezig te gaan met een amendement, wat mij betreft.

De voorzitter: Geen andere opmerkingen over dit amendement nu, dit voorstel? Nee. Dan wil ik toch eigenlijk even proberen te concluderen, want we hebben nog een best wel groot onderwerp staan en we willen ook om 21.30 uur zo mogelijk afronden, wat er is gezegd over de behoefte aan meer toelichting, dat hoeven wij waarschijnlijk niet te formuleren in een amendement als de gedeputeerde toezegt dat hij in bijvoorbeeld de volgende Najaarsnota bij rode bolletjes ook aangeeft welke acties genomen gaan worden en ons daarin meeneemt, maar de overige punten bij de beleidsevaluatie naar voren doet komen. Mijnheer De Hartog.

De heer De Hartog: Dank u wel, voorzitter. Ik had mijn hand ook opgestoken om nog op dit punt in te spreken en niet alleen maar om te antwoorden op de heer Janssen. Dus misschien dat ... Voordat u een samenvatting formuleert, dat ik nog even hopelijk mijn twee ... daarbij kan dragen. Ik zie het een beetje als een ijzeren driehoek. Je hebt de P&C-documenten, je hebt dat ze relatief ... Het liefst zo kort en bondig mogelijk moeten zijn om de leesbaarheid te hebben. Je wil eigenlijk ook weten, als iets niet goed gaat, waarom dan niet. Dan wil je alle informatie weten. Je wil de mogelijke oplossingen weten. Maar het moet ook niet een te groot document worden en we moeten niet op de stoel van GS gaan zitten. Dat zijn allemaal dingen die elkaar een beetje tegenspreken. Maar wat ik vooral proef uit de commissies en de gesprekken die ik net gehad heb, is dat de groene bolletjes op dit moment geen vertrouwen opwekken. Dat vind ik het ene waar we misschien wel nog over moeten hebben van ... Want naar mijn idee is het idee van de groene bolletjes dat ze zeggen van, dit is in ieder geval vink. Als bij ons het gevoel leeft dat van dat niet zo is, dan moeten we daar denk ik ook even op focussen. Want dat zou voor mij wel het fijnst zijn, dat als er een groen bolletje staat, dan denk ik van, daar hoeven we dus verder niet naar te kijken, tenzij het echt een speerpunt is. Dat leeft nu niet, dus misschien is dat nog iets om nog over, misschien niet nu, maar volgende keer, maar even over na te denken hoe we dat kunnen tackelen.

De voorzitter: Dan tegelijkertijd denk ik, we kunnen hier een hele nieuwe discussie over starten, maar diegenen die geen vertrouwen hebben in de groene bolletjes die kunnen ook een amendement opstellen om te zeggen, voortaan doen we het zo. Ik zou u daartoe eigenlijk willen oproepen, want we hebben er al best wel veel over gesproken met elkaar, maar ... De heer Adriani.

De heer Adriani: Voorzitter, je kunt deze discussie eindeloos blijft voeren. Ik herken misschien wel deels wat de heer De Hartog zegt, dat er op dit moment misschien geen vertrouwen is in groene bolletjes. Maar ik denk dat dat verandert als we onszelf gaan beseffen en blijven beseffen dat die groene bolletjes een weergave is van of het college de gecontracteerde activiteiten uitvoert en we ons dus weten te beheersen in ... Over de effecten van beleid hebben op het moment van beleidsevaluatie. Het zit echt tussen onze eigen oren en niet in weer een andere opzet.

De voorzitter: En wellicht inderdaad kan de toelichting daarop, een inleiding duidelijk en helder zijn dat groene bolletjes gaan alleen maar over of het geld op de juiste manier volgens de afspraken wordt besteed. Als er sprake is van een rood bolletje, dan is dat dus niet het geval en dan volgt er een toelichting met een mogelijke oplossing. Alle andere zaken hoe ... Komen in de beleidsevaluatie ter sprake. Zijn we het daar wel met elkaar eens, of in elk geval in meerderheid? En kunt u daarmee leven, mijnheer Bakker, dat er verder geen amendement over ingediend hoeft te worden.

Gedeputeerde Bakker: Mooi debat. Mooi gesprek. Dus volgens mij, ik sluit me aan ook bij de analyse en volgens mij zei de heer Adriani daar ware woorden over, namelijk, je kan er altijd naar blijven zoeken. Kijk, u formuleerde het net zo, voorzitter, dat we zeggen, vanaf nu gaat ieder rood bolletje een uitleg ... Et cetera, et cetera. Ik vind dat nog even nu iets te snel en te ver gaan om te zeggen, dat gaan we dan meteen ook zo doen. Maar de oproep volgens mij heel helder maken of dat nou in de Najaarsnota zelf is of in het Statenvoorstel, ik denk eigenlijk dat dat inderdaad een eigenlijke document daarvoor is om daar te zeggen, is daar op die, zoals de heer Adriani zo mooi zei, die gecontracteerde relatie tussen PS en GS iets op nodig, doen wij daartoe een voorstel om met die gedachte en die aanmoediging dat op te gaan pakken, dat zeggen wij, dat kunnen we toezeggen.

De voorzitter: Hartelijk bedankt voor deze toezegging. Ik heb nog één andere toezegging. Ik weet niet of ik hem zo kan noemen. Volgende week worden in de commissie BEC in elk geval nog gesproken over die overschrijdingen in de personeelskosten en waar dat vandaan komt, in de krapte ook met het personeel dat hier ervaren wordt in de provincie. Daar heeft ... Daar gaat u het nog over hebben, heeft u gezegd. In de slotwijziging komt dan de bestemming van de Bikker-gelden weer terug. Kan ik hiermee de tweede termijn en dit agendapunt afronden? Ik probeer een beetje snel te zijn. Maar ik heb nog een vraag van mevrouw Kooij.

Mevrouw Kooij: Voor de tweede termijn, want ik zou ... Heel kort en wellicht dat we dan niet hier nog vanwege de tijd de discussie voeren maar wel misschien voor een volgende keer, want we hebben het over het garantiëplafond gehad. Nou zijn de ChristenUnie samen met het CDA zelf debet aan de verlaging van het garantiëplafond van 40 naar 20 miljoen door een amendement van 20 september 2023. Maar het doel daarachter was om te zorgen dat we bij nieuwe garantstellingen inzicht zouden krijgen in waarom we garantstellingen af zouden geven, dus hoe wordt de hoogte bepaald? En dat hebben we nu bij de Zero Emissie Bussen goed kunnen volgen, door alle onderliggende stukken die niet bij de Zomernota zaten maar wel elders. Dus de financieringsconstructie, het risicodragerschap en de mate van risicodragerschap geven genoeg vertrouwen om dan nu te zeggen, we verhogen dit met die 10 miljoen, want het is goed onderbouwd. Rond de netcongestie heb ik net gehoord dat we daar ook net zo'n overzicht van zouden kunnen krijgen, ook hoe de ruimte is. Ik ben alleen wel benieuwd of andere partijen, wellicht niet nu maar dan een volgende keer, nog andere elementen zouden willen zien bij een voorstel voor een verhoging van een garantiëplafond om de inhoud van die garantiëstelling goed te kunnen volgen en te kunnen zeggen, we zijn het hiermee eens, ja of nee. Wij waren het voor deze 10 miljoen, maar benieuwd hoe andere partijen daarin staan.

De voorzitter: Dit is toch weer een nieuw onderwerp inderdaad, dat hoort echt bij de tweede termijn. Daar kan een amendement ook uit voortkomen of een motie. Dus ik wil toch nog even de andere partijen de gelegenheid geven om daarop te reageren, zodat u dat mee kunt nemen, als u eventueel een motie of amendement nog zou willen indienen. Mijnheer Adriani.

De heer Adriani: Ik probeer heel snel te doorgronden wat er gevraagd wordt. Maar volgens mij is het garantiëplafond niet het instrument waarmee we sturen op de risico's van die garanties. Volgens mij is de weerstandsratio het instrument waarmee we sturen op die risico's. Dus ik heb niet zo heel veel behoefte aan

een al te strak pak om het college over het binnen onze kaders afgeven van garanties, zolang we maar via die weerstandsratio in de gaten kunnen blijven houden dat het weerstand ... Het risicoprofiel van de provincie niet te hoog wordt. Dus dat.

De voorzitter: Mijnheer Janssen.

De heer Janssen: Ik heb een ... Ik kom tot hetzelfde antwoord, maar dan via een iets andere route. We hebben in de verdeling tussen bevoegdheden van het college en de Staten de uitvoerende bevoegdheden bij het college neergelegd. Dat zegt de wet ook. We hebben daar kaders voorgesteld. Dat is onze rol. Dat zit in een nota Garantstellingen en financieringsbeleid. Dus in beginsel is het zo dat het college het instrument van ons heeft gekregen om in de uitvoering de beleidsdoelen te realiseren die wij hebben gesteld. Dus ik wil niet meekijken op elke garantstelling. Nu is dat geval van die Zero Emissie Bussen is een soort zwarte zwaan, of hoe je dat zegt, de uitzondering op de regel omdat dat een hele complex constructie is met een meerpartijenovereenkomst en best wel ingewikkeld. Ik zou dan het college oproepen, maar dat staat ook in de Provinciewet, dat dan gewoon de actieve informatieplicht geldt die zegt van, in bijzondere omstandigheden heb je de Staten gewoon te informeren en te betrekken. Dus een soort algemene regel dat we alle garantstellingen hier voorbij moeten komen om te toetsen op risico's, dat vind ik echt het domein van GS. Dus u vindt mij niet aan uw zijde.

De voorzitter: Mijnheer Koren.

De heer Koren: Interessante discussie, want deze discussie hebben we gevoerd bij het treasurybeleid. Helaas, of ik heb het gemist, maar inderdaad, de motie van het CDA en ChristenUnie heeft dat plafond toen van 40 naar 20 verlaagd. Hadden wij natuurlijk mensen allen moeten bedenken, dan komt er iets aan voor 10 miljoen, dat is te laag. Maar goed. Daar hebben we wel met zijn allen besloten, het wordt dus 20 miljoen. Dus als we nu gaan verhogen, dus niet voor elke, want die ligt bij het GS, maar als we gaan verhogen, dan moet hij hier langskomen en dan moet je het risico inschatten. Dat staat los van het weerstandsvermogen natuurlijk. Het is gewoon een garantstelling en die kunnen op een gegeven moment uitgewonnen worden of niet natuurlijk.

De voorzitter: Heeft u nu voldoende in de tweede termijn over dit onderwerp gesproken met de andere fracties?

Mevrouw Kooij: Wat mij betreft wel. Zeker niet de bedoeling om elke garantstelling hier langs te laten komen. Laten we de rollen zuiver houden. Dat was absoluut niet mijn bedoeling. Maar het helpt me wel in mijn gedachtevorming waarbij we, als er een verhoging ter sprake is, komt, en die hier dus hier ligt, waar we dan met elkaar op letten. Voor ons is dat inderdaad een deel de financieringsconstructie, de mate van risicodragerschap en dan die weerstandsratio. Dank u wel voor die aanvulling. Het helpt mijn gedachtegoed vormen. Er komt geen motie of amendement wat mij betreft, dus ... Maar bedankt voor de uitwisseling.

De voorzitter: Prima. Dan denk ik dat wij hierbij de tweede termijn kunnen afsluiten en daarbij ook de bespreking van dit onderwerp, de Zomernota? Hartelijk bedankt. Ik heb de toezeggingen ... Had ik al herhaald. Die ga ik niet nog een keertje herhalen.

8. Presentatie Evalueren rechtmatigheidsverantwoording

De voorzitter: Ik wil graag naar de presentatie, het evalueren van de rechtmatigheidsverantwoording. Bij de controle van het afgelopen boekjaar heeft het college voor het eerst zelf de rechtmatigheidsverantwoording

moeten uitvoeren. Toegezegd is dat dit proces geëvalueerd wordt. Door middel van een presentatie wordt u meegenomen in de bevindingen van de gehouden evaluatie. Het doel is echter niet alleen om u te informeren, maar ook om met u in gesprek te gaan naar aanleiding van in de presentatie opgenomen keuzes. Want als Staten zijn er een aantal knoppen waaraan u kunt draaien. Aan u wordt gevraagd om tot richtinggevende uitspraken te komen en vervolgens worden deze richtinggevende uitspraken verwerkt in de Financiële verordening. De aangepaste Financiële verordening wordt dit jaar nog ter vaststelling aangeboden aan de Staten. Mag ik u vragen om dit onderwerp in te leiden? Niet nodig? Doen we dat niet. Mijnheer Luiks, onze concerncontroller, mag ik u het woord geven voor de presentatie?

De heer Luiks: Dank u wel, voorzitter. Geachte leden van de Financiële Audit Commissie. Toen ik deze week vanuit Lopik naar Amsterdam moest, had ik een groot probleem. Op de snelweg mag je overdag maar 100 kilometer per uur. Ik was alleen te laat en om op tijd te komen, moest ik minimaal 130 rijden. Ik stelde mij de vraag, wat zijn nu mijn opties? Optie één, 100 rijden en te laat komen. Optie twee, 130 rijden en een bekeuring krijgen. Of misschien optie drie, kijken of ik het voor elkaar krijg dat het nieuwe kabinet de maximumsnelheid verhoogt. Dit is een iets gemankeerde metafoor voor de discussie die we vanavond met u gaan voeren. Ik ga daarmee echt wel de techniek in. Dus voor de mensen die niet helemaal thuis zijn op dit onderwerp, helpt die metafoor misschien een beetje om te kijken waar we over in gesprek gaan. Eerste sheet. Waar gaan we het vanavond over hebben? We kijken met u even terug op het proces van de invoering, hoe dat in de Financiële verordening zijn plek heeft gekregen, hoe dat bij andere provincies is gegaan en vervolgens wil ik met u spreken over knoppen waar u als Staten aan kan draaien. Dat zijn dingen, onderdelen voor de Financiële verordening. Onder het mom van, wat kan anders, zijn dat dan vier voorstellen of vier vragen die ik aan u wil stellen met de vraag van, is het iets wat u wil of zegt u van, we houden het zo, zoals het is? Er zitten wat bijlagen bij deze presentatie. Die had u ook kunnen gebruiken in de voorbereiding voor de bespreking, want er zitten wat verwijzingen naar eerdere P&C-documenten en de rechtmatigheidsverantwoording die daarin zat. Als wij kijken, terugkijken op de invoering van de rechtmatigheidsverantwoording, dan zijn we blij met de complimenten die we van onze accountant hebben gekregen. De provincie heeft de rechtmatigheidsverklaring goed voorbereid. Het doel van die rechtmatigheidsverantwoording was het versterken van de dialoog tussen PS en GS en bij de vaststelling van de jaarrekening hebben we u toegezegd om die evaluatie te doen van de rechtmatigheidsverantwoording. Die ligt in principe nu voor. De provincie heeft de werk... Een werkende VIC-functie gerealiseerd. Wij hebben een onafhankelijke kwaliteitscheck en wij hebben dat in goede samenwerking tussen de tweede en de derde lijn binnen de organisatie tot stand hebben laten komen. We hebben wat last gehad van een commissie BBV die ons op het laatste toch wel een beetje het bos in heeft gestuurd met aanvullende regels en richtlijnen, bijvoorbeeld ten aanzien van onderschrijving op de lasten. Die werden ineens onrechtmatig, of werden gekwalificeerd als een afwijking. Dat heeft uiteindelijk geleid tot een controleverklaring van onze accountant waarin hij benadrukt heeft dat wij een fors bedrag aan afwijkingen moesten presenteren en hebben toegelicht. We hebben daarvan geleerd. Allereerst intern, hoe doen we dat met elkaar? Dan kunnen dingen beter, in de afstemming en ook in de analyse. Dat is een van de zegeningen van dit traject, dat er meer nadruk komt op een goede analyse van de afwijking tussen begroting en realisatie. Dat is een proces wat steeds beter gaat, maar wat ook nog wel beter zou moeten. We hebben ook wel geleerd dat, en dat is misschien een beetje een trucje, als je in de laatste P&C-moment, slotwijziging, aangeeft dat je verwacht dat er een onderschrijding of een overschrijding komt, dan is het bedrag wat uiteindelijk afwijkt inmiddels dan rechtmatig. Dus dat is wel iets heel bijzonders. Ten aanzien van onze eigen controles, hebben wij afgesproken om die eerder af te ronden, zodat de accountant er eerder naar kan kijken. Dan in de volgende sheet gaan we in op ... Want hoe zit dat dan in die Financiële verordening? Wij beoordelen de interne analyse van de afwijkingen en wij rapporteren op beleid door een programmaniveau en melden onderschrijdingen als ze niet tijdig zijn gemeld.

In het perspectief die we nu hebben, kijken wij naar de slotwijziging of de Najaarsnota als het laatste moment om dingen tijdig te melden. Dan hebben wij met een schuin oog heel nieuwsgierig gekeken hoe onze collega-provincies dat voor elkaar hebben gebokst. U ziet een ... In de bijlage een uitgebreid overzicht. Dan zie je ook dat wij met zijn twaalfen best wel een beetje hebben zitten worstelen met dit vraagstuk en ook verschillende keuzes hebben gemaakt. Er zijn dus bijvoorbeeld provincies die hebben gezegd, tijdig melden is wat mij betreft ook gewoon bij de jaarrekening. Dat betekent dat als er een afwijking is tussen de begroting en de realisatie, dan bij vaststelling van de jaarrekening zegt u dat die uitgaven daarmee rechtmatig zijn. Er zijn ook provincies die hebben gezegd, 1 procent, wij hanteren 1 procent, in lijn met ook wat de accountant hanteert voor de controle op de getrouwheid. 1 procent is wel een beetje laag. We gaan op 3 procent zitten. Ik moet heel eerlijk zeggen dat ik bij sommige provincies echt er niet helemaal uitbreiden wat voor smoes of truc ze bedacht hebben. Maar er is één provincie waarbij ik achteraf dacht van, ik ben heel benieuwd hoe ze uiteindelijk onderaan op een nul zijn uitgekomen. Dus je merkt dat het echt nog een beetje een zoektocht is hoe we dat moeten doen. Dit eerste jaar is wat dat betreft voor alle provincies echt wel een leerpunt geweest. We hebben wat knoppen waar u als Provinciale Staten aan kunt draaien. U kunt aan het college vragen om te zorgen voor betrouwbare inschattingen aan het eind van het jaar, bijvoorbeeld door tussentijds af te sluiten of andere maatregelen te nemen. Het college heeft bij de vaststelling van die jaarrekening al op dat punt een aantal toezeggingen gedaan. U kunt als Provinciale Staten ook ervoor kiezen om te zeggen, die 1 procent is inderdaad wel wat laag, 3 procent is wat ons betreft ook goed. We zien in het land een ontwikkeling dat voor de controle van de accountant de plannen zijn om van 1 procent naar 2 procent te gaan, dus je zou ook daartussen kunnen gaan zitten. We hebben ook een afspraak gemaakt voor het rapporteren van afwijkingen, en dat is 250.000 euro. U kunt er ook voor kiezen om te zeggen, 250.000 euro, een begroting voor 500 miljoen is misschien wel een hele lage grens. Die kunt u ook verhogen. De laatste, en daar gaf ... Maakte ik net al even melding van, is dat u ook in de Financiële verordening kunt opnemen dat de jaarrekening een prima moment is om hierover te rapporteren. Op het moment dat daar een afwijking is, dan is die doordat het in de jaarrekening is opgenomen uiteindelijk dan geen afwijking meer. Dat zijn de knoppen waar u via de Financiële verordening aan kunt draaien. We hebben dus die vier opties aan u ... Gaan we aan u nu voorleggen. De ene, optie één, is dus we gaan van 1 procent naar 3 procent. Optie twee is, dat tijdig melden mag ook bij de jaarrekening. Dus al die overgebleven niet voorziene afwijkingen keurt PS dan goed, omdat bij de jaarrekening ook het melden tijdig is. Optie drie, jullie verhogen de grens voor tweeho... Van 250.000 euro naar een hoger bedrag, waardoor wij alleen die grotere afwijkingen hoeven te rapporteren. Als vierde optie, het is prima zo. Daarmee komen we een beetje terug bij de metafoor aan het begin . Dus zegt u van, even plat gezegd, de provincie mag 130 kilometer rijden, want we zitten daar een bord neer. Of zeggen we, de provincie moet het maar doen met de middelen die ze hebben en misschien komen ze dan wat later op de afspraak. Blijft een beetje gemankeerd voorbeeld, maar misschien helpt dat een beetje in uw oordeelsvorming ten aanzien van die vier punten. Ik wil via de voorzitter vragen om zo een rondje langs u te gaan doen met een reactie allereerst op de presentatie misschien in algemene zin en ten zien van die vier punten. Ik hoop dat u die allemaal bij de hand heeft, wat uw standpunt daarvan is.

De voorzitter: Mijnheer Koren.

De heer Koren: Is het misschien aardig voordat wij het rondje maken dat, of de concerncontroller of de accountant misschien een richting opgeeft wat het meeste ... Het beste zouden kunnen doen.

De voorzitter: Laten we de accountant dan eerst maar even het woord geven. Wie kan ik hier over het woord geven? Mijnheer Dul.

De heer Dul: Dank u wel, voorzitter. Ik denk interessant thema. Ik denk, als we kijken naar de opties, dan zal ik ze even bij langslopen en daar ook ons advies geven. Eerste optie, de verantwoordingsgrens verhogen. Wij zijn geen voorstander van het verhogen daarvan. Je ziet het in het land wel meer gebeuren, ook met name bij wat grotere gemeenten, dat je ziet dat daar 3 procent ... Onze algehele lijn is, hanteer daar eigenlijk de 1 procent zoals we die nu hebben. Als dat verandert naar 2 procent, passen we het daar dan uiteindelijk ook op aan. Dan heb je ook geen verwarring. Het komt ook de duidelijkheid ten goede, want je merkt dat soms een aantal van die percentages door elkaar heen gaan lopen, ook bij Staten of bij gemeenteraden. Dus dat is ons eerste advies. Optie twee, provinciaal ... Provinciale Staten voegen in de Financiële vordering toe dat tijdig melden ook bij de jaarrekening mag. Ik denk als accountant, misschien even het beeld weergeven, ik denk dat vrijwel al onze klanten dit hebben gedaan, hebben aangepast. Voor de duidelijkheid, het gaat hier niet overschrijdingen. Overschrijdingen vallen daarbuiten. Het gaat hier om onderschrijdingen van baten. Dus overschrijdingen en onderschrijding van baten. Dus meer baten dan begroot, minder praten dan begroot. En het gaat om onderschrijdingen van de lasten. Dus er zijn minder lastig gemaakt dan begroot. Belangrijk onderscheid daarin is denk ik te maken tussen ... Het krijgt nu het stempeltje onrechtmatig, als het niet tijdig is gemeld. Wat we daar als accountant zeggen, je kunt best besluiten om te zeggen, dat stempeltje gaat ervan af. Dat doet niets af aan dat je in je jaarrekening gewoon verantwoording af moet leggen op die afwijkingen, dat goed moet toelichten en ook daar ook het debat over moet aangaan tussen college en de Staten van, waar zit dit in en wat zijn de oorzaken daarvan? Dus dat wat ons betreft, kan dat uit elkaar. Maar uiteindelijk is dat uw keuze. Dan de verantwoordingsgrens van 250.000 euro. We hebben daar ook in het kader van ons auditplan ook wel vaker over gesproken. U heeft bewuste de keuze gezet om dat tot 250.000 euro ... Wat ons betreft, kan die grens wel wat omhoog. Daar hebben we ook wel eerder met u en uw voorgangers wel over gehad. Uiteindelijk scheelt dat met name, hoeveel rapporteer je? Dus hoeveel bevindingen komen er uiteindelijk terug in de paragraaf Bedrijfsvoering. Dat is de belangrijkste. Dus het is meer een informatievraag van, hoeveel wilt u teruggekoppeld krijgen? Persoonlijke mening, het mag wel iets omhoog, maar dat is uiteraard ook aan u. De vierde optie is denk ik ... Hoeven we denk ik niet helemaal op te reageren. Dat is denk aan u. Vindt u het prima of vindt u het ... Dat daar wat moet veranderen.

De voorzitter: Dank u wel.

De heer Janssen: Voorzitter?

De voorzitter: Mijnheer Janssen.

De heer Janssen: Optie ... Advies nummer één staat niet in de opties, dus dat gaat over die hard closes? Kan de accountant daar nog even op reageren? Want dat viel me op.

De voorzitter: Mijnheer Dul.

De heer Dul: Dank u. Kijk, wij zijn ... Kijk, niet per definitie een hard close. Dat hoeft het niet te zijn. Maar ik denk dat het voorspellend vermogen, daar roepen we al diverse jaren op om dat te verbeteren. Daar valt onder manieren om te kijken van, hoe kun je het beter voorspelbaar maken? Als een hard close daaraan bijdraagt, we zien dat in de praktijk dat hard close ook best nogal wat randvoorwaarden moet hebben om dat goed voorspellend te maken, maar wij zijn absoluut voorstander voor een voorspellend vermogen verbeteren en zorgen dat je betere schattingen maakt. Als daar een afsluiting bij kan helpen, we hebben er ook wel eerder ook weleens met het college over gehad, misschien gaan we naar kwartaalafsluitingen, maar een hard close kan daarin bijdragen. Maar het belangrijkste is met name die lijn verbeteren van de schattingen in de organisatie.

De voorzitter: Dus een hard close is een kwartaalrapportage, wat ... Kunt u nog even uitleggen wat precies een hard close is?

De heer Dul: Een hard close kan bijvoorbeeld zijn dat je na tien maanden, dat er afgesloten wordt en dat er wordt gekeken van, hoe staan we ervoor? Eigenlijk doe je de jaarrekeningcontrole. Dus dan leg ik het even simpel uit. De jaarrekening opstellen ga je dan bijvoorbeeld met tien maanden of met negen maanden doen, waarbij je ook kijkt van, waar verwachten we op uit te komen? Waar verwachten we problemen te krijgen met de begroting? Waar gaan we eroverheen of waar blijven we eronder? Zodat je op dat moment eigenlijk de peilstok erin steekt en kunt zeggen, hier moeten we nog iets mee doen, kunnen we dit nog meenemen in een slotwijziging of het aan te passen, of iets dergelijks? Dus eigenlijk eerder een wat strakkere manier van de peilstok in je organisatie steken.

De voorzitter: Dank u wel. Mijnheer Adriani.

De heer Adriani: Nog één vraag vooraf, ook voor het rondje. Ik denk aan de heer Luiks. Heeft de commissie BBV ook nog een evaluatie gedaan over hun last minute-interventie en koerswijziging en hoe leuk dat uitpakkt heeft in die twaalf provincies?

De voorzitter: Mijnheer Luiks.

De heer Luiks: We hebben wel wat indringende gesprekken met de commissie gehad over hoe we dit met elkaar doen, maar we zijn vooral een beetje teleurgesteld in ons moederdepartement, het Ministerie van BZK, die heel laat met allerlei wetswijzigingen en aanpassingen kwam. De commissie BBV heeft geprobeerd om dat goed te verwerken in allerlei verslaggevingsregels en voorschriften. Dat is gewoon een heel moeizaam proces geweest. Als je even terughaalt waarvoor we dit ooit hadden bedacht, we hebben ooit controle op de rechtmatigheid ingevoerd omdat wij als overheden regelingen niet bijhielden en niet up to date hadden, dat is nu een soort van heel veelkoppig monster geworden, waarbij je eigenlijk nu iets aan het doen ben waarvan je je af en toe moet afvragen voor welk probleem dit ook alweer een oplossing was. Die vraag stellen we ons af en toe wel, eerlijk gezegd.

De voorzitter: Dank u wel. Mijnheer Dul.

De heer Dul: Nog één toevoeging, want dit ging ... De vraag ging ook over het proces. Inhoud wordt ook geëvalueerd. Dat is denk ik ook goed om te weten. Er is een kadernota rechtmatigheid met spelregels, waar dit ook weer op gebaseerd is. Er vindt wel een evaluatie plaats. De verwachting is, we hopen het dat eind september, begin oktober dat daar uitspraak over komen of er wijzigingen gaan komen in de kaderstelling, de landelijke kaderstelling. Dus dat is ook iets goed waar wij ook naar kijken, afwachten wat daar uitkomt. Waar nodig, zullen we dat ook weer delen met u, maar ook met de organisatie.

De voorzitter: Dank u wel. Mijnheer Vermaat.

De heer Vermaat: Voorzitter, twee vragen. Ook de adviezen, optie drie en vier. Optie drie, zegt u, het kan wel omhoog. Maar hoeveel omhoog dan? Kunt u daar misschien iets concreter in zijn? En optie vier zegt u, dat is zoals dat nu al is. Maar u geeft ook de andere wel een advies. Dus dan kunt u ook zeggen, hoe ik kijk tegen de huidige stand van zaken? Is dat ook gewoon prima, dan kunnen wij dat ook doen. Dus u geeft op de andere drie wel een advies, dan, richting, dan verwacht ik optie vier ook.

De voorzitter: Mijnheer Dul.

De heer Dul: Eerste vraag, hoe hoog? Ik denk, dan kunt u het misschien oprekken naar 400.000, 500.000 euro. Dat is een beetje ... Dan gaat het iets omhoog. Of het heel veel scheelt in de hoeveelheid die getypt wordt, dat weet ik niet. Dat durf ik niet zeggen. De tweede vraag, waarom vindt u van optie vier niet wat? Kijk, ik denk, er zitten een aantal drie opties in en die drie opties ... Ik denk, de 1 procent die u nu hanteert, die kunt u handhaven. Dat gaf ik net ook aan. Ik denk, ik ben zelf wel voorstander van dus wel het aanpassen in de verordening, want het scheelt je ook gewoon heel veel discussies, terwijl dat misschien wel ten onrechte is, die discussies. Je kunt beter het goede gesprek hebben over de inhoud in plaats van over dat woordje rechtmatig of onrechtmatig, dan krijg je verkeerde discussies, merk ik in de praktijk ook bij andere klanten. Dus wat dat betreft, als ik al een voorkeur heb bij optie twee om dat te veranderen, is mijn voorkeur bij optie vier, laat het dus niet zo, want wat mij betreft, verandert toch iets. Voldoende beantwoord?

De voorzitter: Mijnheer De Hartog en daarna mevrouw De Widt.

De heer De Hartog: Dank u wel, voorzitter. Misschien ook een vraagje. Ik weet niet wie van jullie hem het beste kan beantwoorden. Maar ik hoor dan de optie van, eigenlijk is bij de jaarrekening het melden dan goed genoeg. Maar ik denk dan ook van, maar stel, we zouden dat eerder willen horen, dan misschien toch bij de tussentijdse rapportages. Maar dan denk ik ook meteen van, maar hoe weet je dan, wanneer heb je het dan tijdig genoemd bijvoorbeeld bij de Voorjaarsnota, als je nog niet weet hoeverre je dan gaat uitkomen bij de begroting? Want dan moet je een soort van inschatting dan al gaan maken of je het gaat halen of niet. Dan denk ik van, dan moet je dus op basis van een inschatting dan al bepalen hoe groot de afwijking gaat zijn. Dat lijkt me heel erg lastig. Dus misschien kunt u daar nog iets kleins over toelichten.

De voorzitter: Mijnheer Luiks wil daar wat over zeggen.

De heer Luiks: Interessante vraag. Bij de Voorjaarsnota weet je een heleboel nog niet. Dus we kiezen eigenlijk zo'n laat mogelijk moment. Dat zou logischerwijze nog gedurende het kalenderjaar zijn om iets te melden. Je ziet in de toelichting die we hebben gegeven op de afwijkingen dat daar altijd wel wat rare posten bij zullen zitten. Wij hebben ... Wij begroten geld voor het uitrijden van strooiauto's. Als het in december mooi weer is, dan staan die strooiauto's stil en dan hebben wij een budget die we niet gaan uitgeven. De optie om dat te melden bij de jaarrekening zorgt er dan voor dat hij niet meer als een afwijking wordt gezien. Daarbij voorkom je een hele rare discussie over een post waarbij je dan denkt van, waar gaat dit eigenlijk over? De vraag werd ook even door een van jullie gesteld van, wat vindt de concerncontroller er zelf van? Ik heb hier best wel mee zitten worstelen. Dat weten mijn collega's ook. Ik vind sowieso, als je minder geld uitgeeft dan begroot, daar vind ik wat van. Dat is normaal. Dat kan gebeuren. Wij zijn geen Noord-Koreaanse dictatuur waarbij in januari al weet wat in december uitgegeven is. Dus ik vond dat een ingewikkelde vraag van, ga je dan pas in juni achteraf zeggen van, we hebben minder geld uitgegeven, maar we melden het nu, dus dan is het tijdig? Dus ik ... Dat is een enorme worsteling met mij geweest, waarbij ik langzamerhand een beetje toch in de categorie van de wat meer praktische mensen terecht ben gekomen en heb gedacht van, volgens mij moeten we hier geen ingewikkelde discussie over hebben, maar vooral verder gaan. We geven sowieso een overzicht van wat de afwijkingen zijn, maar het stempeltje onrechtmatig of ... Ik heb dan ook een artikel van een bureau die dan schrijft, vijf provincies verklaren onrechtmatig handelen. Ik denk dan, dat voelt bij mij niet goed. Dus dan helpt zo'n extra optie twee dan wel om die discussie in ieder geval van tafel te krijgen en dat er ... Tegelijkertijd roep ik jullie ook op, dat op het moment er afwijkingen zijn, om het college daar ook echt serieus op te bevragen. Maar dat kan met en zonder die ... Dat artikel in de Financiële verordening ook.

De voorzitter: Mevrouw De Widt.

Mevrouw De Widt: Dank u wel. Ik heb nog een vraag om advies aan de accountant. Voor de verantwoordingsgrens is een percentage en dat zouden we kunnen ophogen, maar voor de rapportagegrens hanteren we een hard bedrag van 250.000 nu. Sommige begrotingsposten zijn volgens mij niet eens 250.000, dus dan krijgen we daar ook nooit een afwijking op, terwijl we dat misschien wel verschrikkelijk relevant zouden vinden. Dus waarom hanteren we daar eigenlijk niet een percentage? Is daar een reden voor?

De voorzitter: Mijnheer Dul.

De heer Dul: Dank u, voorzitter. Exacte reden weet ik niet. Ik denk dat de afgelopen jaren met name een hard bedrag is ontstaan, want ik denk dat de periode daarvoor veel werd gebruik gemaakt van ook een stuk percentage, in elk geval ook in onze controle. Dat werd redelijk daarop aangesloten. Volgens mij moet je dan terug naar het jaar 2017, 2018, toen er heel veel achterstanden waren, de interne beheersing niet op orde en dergelijke. Toen ie toch wel gezegd, we willen toch op een hard bedrag een laag ... Laag hard bedrag willen we gerapporteerd krijgen, want we willen wel als Staten inzicht hebben in alles wat er niet allemaal niet goed gaat. Kan het een percentage worden? Ik denk, wat ons betreft kan dat. Wij zijn ook ... Dan heb je ... Hou je ook een fle... Beetje flexibiliteit die meeveert met als je een jaar meer uitgaven hebt, gaat de grens wat omhoog, heb je een jaar wat minder uitgaven, gaat de grens wat omlaag. Daarmee veert het wel mee. Dus wat mij betreft een prima suggestie.

De voorzitter: Dat maakt het weer complexer in deze vergadering. Kunnen wij ... Kan ik het rondje maken langs de fracties? Want we hebben maar vijf minuten tot het einde van de vergadering. Ik hoop niet dat u het erg vindt als we iets gaan uitlopen. Nee? Ik wil graag het rondje lopen, alle opties nagaan, een algemene indruk. Dat geven we mee aan de gedeputeerde en dan komt dat hopelijk terug in de Financiële verantwoording ... Financiële verordening, als het een helder signaal is wat u de commissie gaat geven. Mag ik beginnen bij u, mijnheer Adriani?

De heer Adriani: Ja. Dank. Optie één en optie drie is in feite dezelfde discussie die we negen maanden geleden ongeveer hier gevoerd hebben. Dus ik ga ook hetzelfde zeggen als toen. Dan sluit ik aan bij wat de heer Dul zegt, het debat moet niet gaan over, is het nou rechtmatig of onrechtmatig, maar moet vooral gaan over, waar zijn we niet in control? Ik kom alleen dan wel tot precies de tegenovergestelde conclusie, namelijk dat kan betekenen dat dat percentage best omhoog kan. Ik heb weleens eerder gezegd en de heer Luiks heeft net het voorbeeld gegeven, dat percentage dicteert toch vooral de kop in de krant, namelijk, de provincie heeft onrechtvaardig gehandeld of onrechtmatig. Onrechtvaardig, dat zou wat zijn. Terwijl we hier het debat moeten voeren over, zijn we in control, die verschillende posten? Dus wat mij betreft herhaal ik wat ik toen zei, het percentage mag wat mij betreft omhoog, maar laat die verantwoordingsgrens nou maar lekker laag, want dan spelen we daar goed op de bal. Optie twee is in feite een beheersingsmaatregel voor die gekkigheid die de commissie BBV bedacht heeft, dat te weinig geld uitgeven ook onrechtmatig is. Daarvan heb ik de vorige keer volgens mij gezegd, als we dat in stand houden, kunnen we de hele rechtmatigheidsverantwoording wel afschaffen, want dan is hij als instrument dood. Als dit rechtmatig mag, laten we dat vooral doen.

De voorzitter: Mijnheer Janssen. Ik ga het rijtje even af.

De heer Janssen: Ik ga daar even iets boven hangen en constateren dat dit natuurlijk eeuwig zonde is, want die rechtmatigheidsverantwoordingen, vooral begrotingsrechtmatigheid, is ooit bedoeld om ... Wij zijn de

kaderstellende bevoegdheid. Het college krijgt een budget. Zijn ze op een zinnige manier met het budget omgegaan? Hebben ze dat uitgegeven of niet, of zijn ze eroverheen gegaan? Dus dat is natuurlijk gewoon hoe het in 2003 ooit bedoeld is toen we de dualisering kregen. Het is geworden tot een soort technisch monster met allemaal regels en gedachtenkronkels en weet ik veel wat allemaal, dus ik vind het echt eeuwig zonde, want het kan in essentie een mooi product zijn. Ik ben een man met een missie en mijn missie is dat ik van de slotwijziging ooit af wil. Dus als het helpt om optie twee te kiezen en te zeggen, daarmee wordt de noodzaak voor die slotwijziging wat minder, want ik vind dat echt het meest zouteloze, overbodige product dat we hier maken, echt zonde van de tijd, want je gaat zeggen, we gaan in december vaststellen dat we de begroting nog even bij het resultaat gaan brengen of zo. Ik heb dat nooit gesnapt. Volgens mij zijn er ook heel veel gemeenten die dat niet meer doen. Dus vanuit die overtuiging kies ik voor optie twee. Maar ook omdat de accountant denk ik terecht opmerkt dat het alleen gaat over de onderschrijvingen. Dus de overschrijvingen zitten nog wel gewoon in het rechtmatigheidskader en daar gaat het natuurlijk feitelijk over. Althans, de overschrijving op de lasten, niet de overschrijving op de baten maar op de lasten. Die andere twee opties, ik zou die ... Ik neig om dat hetzelfde te houden zoals het nu is. Ik wil ook naar B&B Vol Liefde kunnen kijken straks, dus ik sluit af.

De voorzitter: Mijnheer Vermaat.

De heer Vermaat: Voorzitter, ik zit nu in een bepaald dilemma. Want vooraf dat ik met de heer Van den Dikkenberg even overleg gehad, hoe kijken we hier tegenaan? En zijn korte reactie was toen, houden zoals het is, dus optie vier. Terwijl ... Dat had je niet verwacht, maar toch. Maar tegelijkertijd, met de toelichting, misschien denkt hij er dan ook alweer anders over. Dus daar kom ik misschien nog even op terug, want eigenlijk wat ik begrijp de discussie daar ook al wat mijn collega van de VVD zei begrijp ik dat wel. Maar de rest zou ik dan inderdaad ook, optie één en drie gewoon houden zoals het is. Dus die 1 procent en die 250.000. En dan wel dan eventueel optie twee te doen Maar u krijgt daar nog even een schriftelijke reactie.

De voorzitter: Mijnheer Travaille.

De heer Travaille: Dank u. Ik begrijp nu heel goed waarom ik deze commissie weleens oversla. Ik heb heel veel vertrouwen als het gaat om de bedrijfsvoering in de heer Luiks zijn team, dus daar wil ik het graag bij laten. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Mevrouw De Widt.

Mevrouw De Widt: Dank. Die verantwoordingsgrens die mag omhoog. Die rapportagegrens op een percentage zette, dat vind ik persoonlijk een goed idee, maar als niemand anders dat hier wil, dan leg ik me er verder bij neer. Maakt mij ook niet echt heel veel uit. Die voorstel twee, dat voelt mij heel erg soort cosmetisch. Je hebt de jaarrekening en dan zeg je, dat is het en dan ... Dus ... Maar als alles wat ons opgelegd wordt ons hier min of meer toe dwingt, laten we het dan in vredesnaam maar doen en ons de sores verder beperken, besparen. Er staat nog een andere vraag, knoppen waaraan door u gedraaid kan worden. GS vragen nadere organisatorisch een hard close. Dat wil ik de organisatie echt niet aandoen. Dus ik wil bij deze zeggen dat dat wat mij betreft echt helemaal nooit hoeft.

De voorzitter: Dank u wel. Mevrouw Blekxtoon.

Mevrouw Blekxtoon: Dank, voorzitter. Wat betreft die snelheidsverhoging, wij van Volt zijn wel van de natuur. Dus zo'n snelheidsverhoging liever niet. Optie één zou ik gewoon gelijk laten met dat percentage van de

accountant, dus voor nu op 1 procent laten. Optie twee, melden bij de jaarrekening, vind ik een goed idee. Zo krijg je niet zo'n vals label eigenlijk. Dat vind ik ook niet nodig. Je krijgt daar tekst en uitleg, dus je kunt dan nog steeds reageren. Optie drie, later op 250.000. Maar het percentage kan ook werken. Daar ben ik ook wel gecharmeerd van. Optie vier, nu niet aanpassen maar als die accountant naar 2 procent gaat, dan weer wel aanpassen. Dus daarin gewoon meebewegen. Dank, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel. Mevrouw Hoek.

Mevrouw Hoek: Dank u, voorzitter. Ik heb zoiets van, je hebt een bedrag en daar begin je mee. Wat komt erin, wat gaat eruit? Waaraan? Wat kom je tekort, wat hou je over? Zo doe ik het thuis. Dan kan je ook nog kijken van, moet de ... Met volgende begroting moet ik het dan goed in de gaten houden om weer alles gelijk te krijgen. Als je iets overhoudt, dan kan je bedenken, wat gaan we ermee doen, wat kunnen we extra doen of wat hebben we nog niet kunnen doen maar willen we graag doen? En dan, ik denk dat het op dit moment zoals ik ook allemaal net zojuist allemaal heb gehoord, dat het allemaal eigenlijk al het afgelopen jaar eigenlijk al ook met het nieuwe college, hoe men de intentie heeft om goed te luisteren, vind ik ook heel belangrijk.

De voorzitter: Maar ik zou van u graag een richtinggevende uitspraak willen over optie één, twee en drie, eventueel vier.

Mevrouw Hoek: Ik kom eraan toe. Dus ikzelf denk eigenlijk, men doet het uiterste best om alles mee te nemen, alle input die men krijgt om te kijken, hoe ... Wat kunnen we daarmee? Kunnen we het wel toepassen, kunnen we het niet toepassen? Dus ik zou eigenlijk op dit moment zeggen, optie vier. En dat we over een jaar gaan evalueren, klopt dat wel, optie vier, of moeten we het toch aan... Gaan aanpassen? Want anders gaat het heel geforceerd en dat ... Ik heb eigenlijk het gevoel, voorzitter, dat het eigenlijk op dit moment, voor zover ik het kan bekijken, dat het goed gaat. Met alle intenties om het nog beter te doen.

De voorzitter: Dank u wel.

Mevrouw Hoek: Dat wil ik meegeven.

De voorzitter: Dank u wel. Mevrouw Kooij.

Mevrouw Kooij: Voorzitter, dank u wel. Zoals al geconstateerd, rechtmatigheidsverantwoording is een veelkoppig monster geworden en zijn doel voorbijgeschoten in de zin van dat we het goede gesprek soms niet eens meer voeren daardoor. Als ik kijk dan naar de opties, ik durf bijna niet aan het percentage te gaan zitten, krijg ik ruzie met mijn eigen VIC'er bij de gemeente waar ik werk en waar ik leiding geef, dus daar mag ik bijna niet aan zitten. Maar goed, alle gekheid op een stokje, zou ik gaan voorop twee, omdat het zo'n veelkoppig monster is geworden en de cosmetische oplossing in dit geval en ook insteken op verbetering van voorspellend vermogen, omdat dat het goede gesprek volgens mij wel echt stimuleert. Of dat via een hard close is, als dat te veel is voor de organisatie, dan zeker niet. Er zullen vast nog wel varianten op zijn in Voorjaars- en Najaarsnota. Dus dat zou mijn inzet zijn. Ook het percentage rond de rapportagegrens, ben ik wel benieuwd wat daar voor mogelijkheden zijn, want dat klinkt inderdaad ook best aantrekkelijk.

De voorzitter: Dank u wel. Mijnheer Koren.

De heer Koren: Voorzitter, bij de behandeling van die jaarrekening dit jaar hebben we natuurlijk al aangegeven de optie vier geen optie is. Dus we moeten wat doen. Optie één en drie zijn natuurlijk in het kader van die

regelmagheidsverantwoordmg, dus niet inderdaad de discussie opnieuw voeren, willen we überhaupt in zmg algemeenheid dat veranderen? Wat ons betreft niet. Dus laten we vooral die 1 procent aanhouden en die 250.000. En de pragmatische oplossing is gewoon optie twee.

De voorzitter: Duidelijk. Mgmnheer Boerland.

De heer Boerland: Ik ... Het werk moet natuurlijk wel een beetje beheersend blijven. Maar aan de andere kant, ik geloof, ik sluit me ook bij de voorgaande spreker aan, zo van, er moet wel goed worden controleerden inderdaad. Dus ik zou inderdaad gewoon een percentage, een bedrag inderdaad gewoon, waarop we het zo laten. Optie twee, ... van, ik denk als er een onderschrgding is van de lasten, ik bedoel van, dat moet inderdaad niet als een soort afwmgking borden beschouwd. Dus dat hoef ... Op een gegeven moment hoef je het ook niet mee te nemen, dus dat op een gegeven moment ... Het moet werkbaar blijven en het moet inderdaad om een beetje overzichtelijk blijven. Dus we zeggen, optie drie, dat ... Daar houden we hetzelfde, dus 3 procent en 250.000. Die optie twee zou ... We gaan niet meer inderdaad, als je een onderschrgding hebt op een last, om dat inderdaad als een overtredmg te zien. Dat vind ik ... Dat is een beetje vreemd. Als het te groot is, dan zou je dan eventueel kunnen verklaren van, waarom? Maar het is ... Dat kan nooit een niet iets fouts zmg. Dat was het. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Mgmnheer De Hartog.

De heer De Hartog: Dank u wel, voorzitter. Misschien om in de analogie van de heer Luiks te blijven, ik zou gewoon een app installeren op je telefoon die flitsers meldt. Dat is altijd nog een andere optie. Voor de opties wat mij betreft verschuiven inderdaad dat de jaarrekening vroeg genoeg is. De 1 procent handhaven en de 250.000 ombouwen naar een percentage en iets verhogen relatief. Volgens mij dekt dat dan best wel de lading. En inderdaad vooral het gesprek kunnen doen en vooral bezig zmg met zinnige dingen in plaats van bureaucratische regels moeten melden waar we eigenlijk niet zoveel aan hebben. Dank u wel.

De voorzitter: Mgmnheer Adriani.

De heer Adriani: Mag ik een vraag stellen? Ik denk aan de technici, want ik ... In eerste instantie vond ik dat percentage in de verantwoordingsnorm ook wel aantrekkelijk klinken, maar onze budgetten zmg heel erg verschillend. Als het gaat om een investeringsbudget in mobiliteit, omdat we, weet ik veel, de N201 gaan verbouwen, en je doet daar 0,5 procent van, dat ziet er heel anders uit als de sociale agenda met 250.000 euro budget. Daar is 0,5 procent, dan heb je het over 1250 euro als verantwoordings... Dus hoe kun je daar nou een beetje handig mee omgaan, als je dat zou willen?

De voorzitter: Ik wil u eerst nog wel het woord geven, maar ik moest ook nog eventjes de GroenLinks-vertegenwoordiger ... Imran is weer terug bij ons, El Hamdaoui. Dus ik zou ook nog eventjes u het woord willen geven om uw mening te geven over deze opties. Doe ik dat eerst eventjes.

De heer El Hamdaoui: Ik was er al de hele tijd al. Horen jullie mij? Horen jullie mij? Hallo?

De voorzitter: Ja.

De heer El Hamdaoui: Top. Ik was er de hele tijd al en ik heb nu nog 3 procent of 2 procent zelfs, dus ik moet snel zmg. Mgmn voorkeur gaat naar de voorstellen van de accountant. Hij is de expert, daar hebben we vertrouwen in.

De voorzitter: Hartelijk bedankt. Dan gaan we de vraag van heer Adriani nog even stellen aan onze nieuwe accountant, mijnheer Van Someren.

De heer Van Someren: Dank u wel, voorzitter. Misschien goed om even in gedachte te houden dat het ... Eigenlijk dat percentage heel goed past om het niveau van zekerheid, wat u als Staten vraagt, om dat in stand te houden. Dus op het moment dat je voor een vast bedrag gaat en, noem het even, de ba... Het basisgetal neemt toe, dan neemt eigenlijk het niveau van zekerheid ook toe, omdat je altijd op dat lage niveau blijft. Dus dat is goed om in gedachten te houden, dat je daarmee datzelfde zekerheidsniveau wel probeert te behouden. Dus dat is op zichzelf toch een goed werkbaar instrument. Als je kijkt naar de specificiteit van programma's en de omvang daarvan, dan is het goed om denk ik ook als Staten een positie in te nemen over, hoe wil je daarmee omgaan? Want nu definieer je eigenlijk een algemene materialiteit, zou je kunnen zeggen. Er is één percentage wat het geheel beziet en met dat percentage doe je een uitspraak. Je zou natuurlijk op een gegeven moment ervoor kunnen kiezen, daarmee creëer je wel een laag van complexiteit, maar daar zou je voor kunnen kiezen, dat je zegt, wij vinden bepaalde programma's dusdanig belangrijk, daar wijken we af van dat percentage en daar maken we een specifieke materialiteit voor. Dat zou een mogelijkheid kunnen zijn, waarmee je dus heel gericht ... Het is wel moeilijker, maar daarmee krijg je dus wel heel gericht op dat niveau een lagere ... Een ander niveau van zekerheid, om het zomaar even te zeggen. Een soort post onvoorzien krijg je dan. Maar dus even om terug te geven dat dat dus wel een mogelijkheid is.

De voorzitter: Mijnheer Adriani.

De heer Adriani: Volgens mij moeten we dat pad niet opgaan, want dat trekt mijn buurman niet. Maar mijn vraag ging eigenlijk vooral over als we het percentage op de verantwoordingsgrens zouden zetten. Dan, omdat je dan zulke grote verschillende grootheden hebt, hoe dat dan gaat werken.

De voorzitter: Mijnheer Dul.

De heer Dul: De interne controles, de interne beheersing is niet altijd alleen ingericht op programma's, maar die kijkt ook naar stromen. Dus als je subsidies bekijkt, kijk je een hele subsidiestroom. Daar komen soms afwijkingen uit, dus onrechtmatigheden uit. Dat kan. Als je ... Die afwijking, als je die dan wil rapporteren of bijvoorbeeld een begrotingsniveau, dan geeft dat in principe gewoon een beeld totaalniveau van de jaarrekening. Dat is eigenlijk wat mijn collega net ook zei van, ik denk dat dat in de basis gewoon, als je iets constateert en dat komt erboven, dan rapporteer je het. Soms kun je zeggen van, als er een politieke gevoeligheid in, heb je als accountant ook, als er een politieke gevoeligheid ligt, dan kun je soms afwijken van zo'n grens. Maar ik denk dat het wel heel complex wordt om op elk programma een ander percentage los te laten of een ander bedrag. Want dan krijg je bijna niet meer, wanneer is het goed? Wat kunnen we ervoor conclusies uit trekken? Dus ik denk met zo'n laag bedrag, je praat ook niet over miljoenen of iets dergelijks, met zo'n redelijk laag bedrag, tweeënhalf ton, iets hoger, denk ik dat het ook gewoon een prima beeld geeft voor de hele jaarrekening op de totaalniveau.

De voorzitter: Goed. Mag ik afronden en proberen conclusies te trekken? Als het gaat om optie één, zijn er meer partijen die hebben gezegd, 1 procent dan 3 procent. Maar er zijn een heel aantal partijen die hebben gezegd, 1 procent of hoger. Dus u krijgt nog enige ruimte. Als het gaat om optie twee, denk ik dat de meerderheid gewoon heeft gezegd, doe maar bij de jaarrekening, prima, deze optie. Als het gaat om optie drie, hebben de meeste mensen gezegd, houden gewoon op 250.000. Er zijn sommigen die nog wel ietsje hoger willen, maar er zijn ook mensen die het willen onderzoeken of een percentage misschien een mogelijkheid is. Dus dat is ook ... Hoe dat dan precies door u ga... Geformuleerd gaat worden in de Financiële

verordening die eraan zit te komen, dat moeten we dan zien. Dan gaan we daar weer over discussiëren met elkaar en dat kan. Maar ik denk in elk geval dat wij het nu op dit moment voldoende besproken hebben waarschijnlijk, tenzij iemand nog iets ... Een nabrander heeft. Nee. Dan zou ik deze bespreking willen afronden en de accountant en de concerncontroller ook van harte bedanken voor uw inbreng en advies.

9. Sluiting

De voorzitter: Ik zou deze vergadering willen sluiten, maar ik wil toch nog even één opmerking of één vraag stellen aan de gedeputeerde. Dat is namelijk dat we het hebben gehad aan het begin over het vergaderschema, waarbij het ... Er staat een besluit om al de financiële documenten, de grote documenten apart te behandelen dus niet mogelijk is. U komt met een Statenbrief. Het presidium moet dan ook daarover weer opnieuw zich buigen. Maar het presidium heeft geen inzicht in welke Statenvoorstellen eraan zitten te komen. Dus kunt u in die Statenbrief ook ons inzicht geven in de Statenvoorstellen die eraan zitten te komen, zodat wij die agenda dan ietsje beter kunnen voorbereiden en kijken of er ruimte is om de grote P&C-documenten in aparte cycli te behandelen?

Gedeputeerde Bakker: Ik had de opdracht al impliciet meegenomen, maar de commissiegriffier had, terwijl u zo goed aan het voorzitten was, dat al op de mail gezet naar ons. Dus dat gaan wij helemaal oppakken. Dat komt helemaal goed. Voor zover we kunnen, want het is wel een tijdje hiervandaan. Maar we gaan ons best doen.

De voorzitter: Goed. Hartelijk bedankt. Dan bedankt voor uw inbreng en aanwezigheid. Hierbij sluit ik deze vergadering.